

Keski-Suomen Maanpuolustaja

www.ksrespiirit.fi

Maaliskuu 2014

Keski-Suomen reservipiirien tiedotuslehti

33. vuosikerta

Pioneerirykmentin viimeinen saapumiserä vannoi sotilasvalansa 7.2.2014 Keuruun Asunnan kylän Ampialanmäellä Herpmanin poikien muistomerkin äärellä. Sivu 7.

Sotahistorian retki kutsuu kesäkuussa Karjalan maille. Sivu 3.

Lumiolio - Joutsan lukiolaiset talvikurssilla. Sivu 16.

Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry KEVÄTKOKOUS

keskiviikkona 26.3.2014 klo 18.30 Luonetjärven varuskuntakerholla Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Huomionosoitukset ja kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen. **Huom!** Virallisilla kokousedustajilla on oltava yhdistyksensä valtakirja. Muilla läsnä olevilla on puheoikeus. **Piirihallitus**

Keski-Suomen Reserviläispiiri ry KEVÄTKOKOUS

keskiviikkona 26.3.2014 klo 18.30 Luonetjärven varuskuntakerholla Tikkakoskella. Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat. Huomionosoitukset ja kahvitarjoilu klo 18.00 alkaen. **Huom!** Virallisilla kokousedustajilla on oltava yhdistyksensä valtakirja. Muilla läsnä olevilla on puheoikeus. **Piirihallitus**

PÄÄKIRJOITUS

Kerhot esille

Uusi vuosi on taas hyvässä vauhdissa ja reservin kerhoissa toimintakalenterit jaossa. Maanpuolustustaitojen ylläpidon perusyksikkö on juuri reserviläis- tai reserviupseerikerho. Kokous- ja muu hallintorutiini on hoidettava, mutta reserviläistoiminnan ydin on sitten kentän käytännöissä; ammunnessa, jotoksissa, suunnistuksessa, kunniavartioissa, esitelmätilaisuuksissa. Ja monessa muussa.

Jokaisella kerholla on varmasti sille luonteenomaista toimintaa. Sitä mikä on hyväksi koettua, mutta ”näin aina ennenkin” – asenteeseen ei kannata jämähtää. Toivotetaan uudet jäsenet mukaan tekemään kerhoista itsensä näköisiä. Se on varmasti virkistävää.

Liittojen julkaisemista tilastoista näemme kuinka kerhojen jäsenmäärät muuttuvat, valitettavasti usein pienempään päin. Mutta kuinka paljon tiedämme naapurikerhojen toiminnasta? Löytyisikö kavereilta opittavaa ja omaksuttavaa keinoista ja tavoista, joilla jäsenkunta saadaan liikkeelle ja ehkä uusiakin mukaan. Tieto on kysyttyä ja siitä tuntuu olevan aina puutetta. Miksi emme siis levittäisi tietoa paikallistason toiminnasta.

Keski-Suomen Maanpuolustajassa ilmestyy piirin kerhojen esittelyjuttujen sarja. Lehden sekä piirin verkkosivuille ovat tervetulleita kaikenlaiset reserviläistoiminnan uutiset, tapahtumatiedot, kommentit ja tarinat. Verkkosivut ovat nopein tapa saada tieto levitettyä ja julkaisukynnys on matala. Päivittäminen on helppoa ja jokaisessa kerhossa pitäisi olla joku, joka hommaan kykenee ja jolle vihaista jutunaiheista. Verkkotoimittaja Kari Löfgren auttaa kyllä, jos tenkkapoo tulee.

Aktiivisin reserviläistoiminta pitäisi tehdä kerhoissa, siitä vastaamme me eivätkä jotkut muut. Ei jäädä tuleen makaamaan ja odottelemaan yhä harvemmaksi käyviä kertauskutsuja. Kerhoissakin voidaan ylläpitää maanpuolustustaitoja, porukka voi olla pienempi, mutta sitä helpompi on lähteä maastoon tai radalle silloin kun huvittaa.

Mieleeni ovat hyvin jääneet paikalliset kerhokurssien nimellä kulkeneet tapahtumat, jolloin otettiin rinkat ja teltat mukaan ja painuttiin harjoitusteeman merkeissä viikonlopuksi metsään, talvella suksilla, kesällä kävellen. Ei porukkaa kovin paljon aina ollut, mutta liikettä ja sykettä riitti.

Hannu Karjalainen

Piirien tiedotustoimikunnan puheenjohtaja

ESITTELYSSÄ

Riku Tenhunen - Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön uusi päällikkö

Tästähän se Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön vuosi 2014 sitten lähtee käyntiin!

Aloitin toimimaan vuodenvaihteessa MPK:n Keski-Suomen Koulutus- ja tukiyksikön päällikön tehtävissä. Keski-suomalaiselle maanpuolustusväelle olenkin jo vanha tuttu edellisestä toimestani Luonetjärven varuskunnan komendanttina.

Edellisen Koulutus- ja tukiyksikön päällikön Kari Kilpeläisen jäljiltä paikat on erinomaisessa ”ryhdissä” ja yhteistyömme hänen kanssa jatkuu edelleen. Kiitän Karia siitä merkittävästä työpäinoksesta jonka hän on vuosien aikana kantanut maanpuolustustyön eteen. Karin osallistuminen maanpuolustustyöhön jatkuu yhä, joskin eri tehtävissä. Karille menestystä maanpuolustustehtäviin!

Keski-Suomen KOTU-yksikkö saavutti vuodelle 2013 asetetut koulutustavoitteet. Kurssija toteutettiin 91 kappaletta, koulutettiin lähes 2500 kurssilaista ja kurssi-

vuorokausia kertyi lähes 4500 vuorokautta. Kaikkien kurssipalautteitten keskiarvo oli 4,2 tavoitteen ollessa 4,0.

Edeltäjäni Kari Kilpeläinen kantoi tavoitteitten saavuttamiseksi merkittävä työpäinoksen, unohtamatta kuitenkaan kurssinjohtajia sekä kurssiväapeleitä jotka kantoivat raskaimman vastuun kurssien toteuttamisesta sekä kurssien läpiviennistä. Annettujen tavoitteitten saavuttaminen on teidän ansiota.

Tätä kirjoittaessa on kurssija toteutettu jo viisi kappaletta, suurimpana niistä Ilmasotakoulun tilaama vapaaehtoinen harjoitus. Tätä kirjoittaessa osallistujia kursseille on ollut jo reilu sata, tavoitehan on kulluvallle vuodelle 2200 kurssilaista.

Vuoden ensimmäinen suunniteltu tilaisuus toteutettiin 15.2.2014 KSKOTU-yksikön tiloissa Tikka-koskella. Kutsuttuja osallistujia saapui tilaisuuteen kolmisenkymmentä. Tilaisuudessa kuultiin Keski-Suomen Alue toimiston alueupseerin, kapteeni Toni Pelhon ajan-

kohtaisesitys Puolustusvoimista. Tilaisuudessa esittäytyi myös Ilmasotakoulun alueupseeri Harri Niemi. Tilaisuuden aikana laadittiin vuoden 2015 tukitarve-esitys Puolustusvoimille. Vuoden 2015 suurin tapahtuma tulee olemaan Naisten Valmiusliiton NASTA-harjoitus. Harjoitus toteutetaan syyskuun 2015 ja Tikka-koskelle osallistujia odotetaan saapuvan yli kolmesataa Naisten Valmiusliiton jäsentä.

Keski-Suomen Maanpuolustusjuhla on 9.8.2014 Kannonkoskella, jonka tukikurssille tarvitsemme lähes 90 osallistujaa. MPK toteuttaa juhlassa kunniavartiot, Suomen lippu lippuvartion, veteraanien sekä maanpuolustusjärjestöjen lippulinan. Merkitkää päivämäärä kalentereihinne ja osallistukaa Maanpuolustusjuhlaan!

Toivotan lukijoille turvallista kevätkautta!

KSKOTU-yksikön päällikkö Riku Tenhunen

Jukka Särkinen - uusi koulutus päällikkö

Aloitin Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön (KSKOTU-YKS) koulutus päällikkönä vuoden alusta. Pitkäaikainen harrastukseni MPK:n toiminnassa on muuttunut näin osa-aikatyöksi. Olen toimesani suoritepalkattuna ja suoritteita eli käytännössä vuorokausia kertyy osapuilleen 5-7 kpl kuukaudessa. Todellisuudessa ei tärkeän vapaaehtoistoiminnan tunteja tule laskettua.

Koulutus päällikön tehtäviin kuuluu mm. KSKOTU-yksikön koulutuksen käytännön toteuttaminen ja kehittäminen, koulutustapahtumien johtajien ja kouluttajien kouluttaminen sekä ase- ja ampumakoulutuksen toteuttaminen.

Vuoden 2014 kurssitarjonnasta löytyy useita ammuttakurssija. Perinteiset ammunnan peruskurssit (Ampumakortti) löytyvät kurssitarjonnasta niin keväällä kuin syysylläkin. Ammunnan peruskurssit on tarkoitettu ammuttaharrastusta aloittaville. Perustutkinnon tavoitteena on, että sen hyväksytysti suorittanut on tiedollisesti ja taidollisesti tasolla, joka oikeuttaa itsenäiseen ammunnanharjoitteluun. Perustutkintoon liittyvien kokeiden hyväksyttävän suorituksen jälkeen ampujalle myönnetään todistus kurssin käymisestä. Todistus oikeuttaa hakeutumiseen myöhemmin jäsenjärjestöjen muuhun ampumatoimintaan liittyvään jatkokoulutustarjontaan. Todistuksesta on myös hyötyä haettaessa ase-

hankkimislupaa poliisiviranomaiselta.

Usimpana ammuttakurssina on aloitettu uutta taistelutapaa tukevat ”Reserviläisen testiammunnat”. Kurssitavoitteena on reserviläisen ampumataidon ylläpito. Kurssilla koulutetaan ja testataan niin maakuntakomppanioiden taistelijoita kuin reserviläisiäkin. Kurssilla käytetään reserviläisaseita (rk), jotka kurssin järjestäjät toimittavat kurssille. Turvallisuus on ammunnan perusta: ennen ampumasuoritusta jokainen ampuja joutuu käymään läpi kylmäharjoittelun sekä hallitsemaan ammunnakulun lisäksi turvallisen ase- ja käsittelyn.

Edellä mainittuja kurssija järjestetään tänä vuonna useita maakuntakomppanioiden taistelijoita kuin reserviläisiäkin. Kurssilla käytetään reserviläisaseita (rk), jotka kurssin järjestäjät toimittavat kurssille. Turvallisuus on ammunnan perusta: ennen ampumasuoritusta jokainen ampuja joutuu käymään läpi kylmäharjoittelun sekä hallitsemaan ammunnakulun lisäksi turvallisen ase- ja käsittelyn.

Jukka Särkinen

KESKI-SUOMEN MAANPUOLUSTAJA | Lehden seuraava numero ilmestyy viikolla 25 kesäkuussa 2014. Lehteen tarkoitettu aineisto suoraan päätoimittajalle 2.6.2014 mennessä.

Lehti on Keski-Suomen reservipiirin tiedotuslehti, joka uutisoi pääsääntöisesti piirien alueen maanpuolustustapahtumia. Lehteä ei voi tilata, vaan se sisältyy jäsenen suorittamaan jäsenmaksuun. Osoitemuutokset on toimitettava suoraan oman liiton jäsenihteerille.

RUL: jasanasiat@rul.fi, puh. 09 405 62011
RES: jasanasiat@reservilaisliitto.fi, puh. 09 405 62010
Fax molemmille: 09 499 875

Julkaisijat:
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry

Päätoimittaja:
Tapio Paappanen, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Puh. 0400 626 695, 040 755 8919
paatoimittaja@ksrespiirit.fi

Ilmoitusmyynti ja markkinointi:
Veijo Mononen, puh. 040 744 1444
veijo.mononen@gmail.com

Lehden vakituiset avustajat:
Pentti Ruohotie, Tampere, Hannu Karjalainen, Jämsä,
Matti Porvali, Jyväskylä, Jukka-Pekka Suutarinen, Jyväskylä,
Kari Löfgren, Jyväskylä, Kari Hämäläinen, Viitasaari,

Sivunvalmistus ja taitto:
Tapio Paappanen Ky, Vitsakuja 3, 42700 KEURUU
Kannen kuva: Tapio Paappanen ARPS
Painopaikka: Pirkanmaan Lehtipaino Oy, Tampere
Reserviupseeripiiri:
reserviupseeripiiri@ksrespiirit.fi

Piirien verkkosivut:
www.ksrespiirit.fi
Verkkotoimittaja Kari Löfgren

Reserviläispiiri:
Toiminnanjohtaja Tapio Paappanen
reservilaispiiri@ksrespiirit.fi

Piiritoimisto:
Gummeruksenkatu 7, 40100 JYVÄSKYLÄ

Piirien puheenjohtajat:
RUP: Santeri Heinonen, Jyväskylä puh. 040 829 5697
RES: Jouko Hyppönen, Konnevesi, puh. 0400 500 231

Piirien taloudenhoitaja:
Harri Jaakkola, Äänekoski, puh. 050 598 7376

Aluetoimisto kertoo virka-avusta

Virka-apu on puolustusvoimien lakisääteistä tehtävää niin normaali- kuin poikkeusoloissakin. Virka-avussa on kysymys toiminnasta, jossa puolustusvoimien hallussa olevaa suorituskykyä, henkilöstöä, osaamista tai materiaalia, käytetään muiden viranomaisten tukemiseksi, mikäli niiden omat resurssit eivät tehtäviin riitä. Puolustusvoimien omat tehtävät eivät kuitenkaan saa vaarantua. Yleisimmin puolustusvoimat antaa virka-apua pelastusviranomaisille tai poliisille, mutta myös muut yhteiskunnan viranomaistahot voivat tulla kyseeseen.

Maakuntajoukkojen virka-apu

Tavanomaisesti puolustusvoimien virka-apuun käytetään varusmiehistä muodostettuja virka-apuosastoja, joiden etuna on henkilöstön nopea saatavuus eri tehtäviin. Varusmiesten käytettävyyttä rajoittaa kuitenkin usein heidän keskeneräinen ammatillinen koulutuksensa sekä lyhentyneistä palvelusajoista aiheutuneet tarpeet keskittyä sotilaallisten perustaitojen opettamiseen varusmiesaikana.

Vuoden 2014 alusta alkaen maavoimien aluetoimistoilla on ollut velvoite muodostaa maakuntakomppanioiden osavasta, siviilitehtävien perusteella ammattinsa hallitsevista reserviläisistä virka-apujoukkue maavoimien ei-aseellisiin virka-aputehtäviin. Keski-Suomen alueella virka-apu-

osastot kootaan Päijänteen ja Suomenselän maakuntakomppanioiden virka-aputehtäviin sitoutuneista reserviläisistä. Heille annetaan tarvittava peruskoulutus Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön järjestämällä virka-apukursseilla sekä Keski-Suomen aluetoimiston johtamissa harjoituksissa. Näissä kouluttajina toimivat poliisin, pelastuslaitoksen, SPR:n tai muiden yhteistyökumppaneiden ammattilaisia. Kursseilla harjoitellaan perustaitoja alkaen viestivälineiden käytämisestä, päättyen laajempiin virka-aputilanteisiin maastoetsinnöistä evakuoointeihin ja virka-apuosaston johtamiseen. Koulutuksen tavoitteena on, että virka-apukoulutuksen jälkeen ammattitaitoisten reserviläisten osaamista voitaisiin tehokkaasti hyödyntää yhteiskunnan eri normaaliolojen häiriötilanteissa.

Maakuntakomppanioiden virka-apua voidaan käyttää tehtäviin, jossa virka-avun pitkittyessä varusmiesosastoja tulee irrottaa tehtävästä. Keski-Suomessa tällaisia tehtäviä voisivat olla esimerkiksi laajojen myrskyjen jälkeiset avustustehtävät, joissa parhaiten voidaan hyödyntää reserviläisten paikallistuntemusta sekä ammatillista osaamista. Tyypillisiä maakuntakomppanioille suunniteltuja tehtäviä ovat erilaiset ohjaus- tai eristämistehtävät, etsintätehtävät sekä Nokian vesikriisin kaltaiset tukemistehtävät, joissa järjestettäisiin nestehuoltoa alueen väestölle. Tämä kuitenkin on ainoastaan pieniosa maakuntajoukoille

annettavista monenlaisista tehtävistä.

Virka-apuosaston toiminnallinen johtaja on maakuntakomppanian reserviläinen, jolla on tarvittava osaaminen niin johtamiseen kuin tehtävien toimeenpanoon. Virka-apuosaston mukana toimii aina puolustusvoimien palkattuun henkilökuntaan kuuluva upseeri, joka toimii yhteyspisteenä virka-apukäskyn antajan ja maakuntajoukkojen virka-apuosaston johtajana välillä. Tällöin reserviläisistä muodostuva virka-apuosasto voi keskittyä itse tärkeään tehtävään maakunnan ihmisten avuksi.

Virka-apuun hälyttäminen

Virka-apusitoumuksen tehnyt henkilö on velvollinen noudattamaan sotilasviranomaisen määräystä puolustusvoimien virka-aputehtäviin, jollei poissaolo ole laillista estettä. Virka-avusta pyritään aina antamaan reserviläisille ennakkovarointia, jolloin reserviläisten palvelukseen saapumista voidaan nopeuttaa. Käytännössä ennakkovarointukset ja käskyt toteutetaan tekstiviesteillä sitoumuksen tehneille reserviläisille. Näin saadaan tieto nopeasti kaikille asianosaisille. Reserviläinen voi käyttää virka-apuun omaa, soveltuvaa ajoneuvoa aluetoimiston luvalla. Näissä tapauksissa reserviläiselle maksetaan normaalityksin mukaiset kilometrikorvaukset oman ajoneuvon käytöstä.

Maakuntakomppania harjoitteli ensi-aputaitoja alan osaajien opastuksessa syyskuussa 2013.

Pääsy virka-apuosastoon

Virka-apuosastoon liittyäkseen reserviläisen tulee ottaa yhteyttä Keski-Suomen aluetoimistoon ja tehdä hakemus maakuntajoukkoihin. Hakeutumisen jälkeen reserviläinen kutsutaan vapaaehtoiseen harjoitukseen, jossa tarkastetaan henkilön sopivuus maakuntajoukkoihin sijoittamiseen.

Hyväksytyksi tulemisen jälkeen reserviläinen voi halutessaan tehdä sitoumuksen myös virka-aputehtäviin osallistumisesta. Keski-Suomen aluetoimistossa lisätietoja antaa kapteeni Toni Pelho, puh. 0299 485 116.

*Teksti: Kapteeni Toni Pelho
Kuva: Harri Mertaniemi*

Mitä on Geokätköily?

Se on kätköjen etsimistä satelliittipaikannuksen (GPS) avulla, monipuolinen ja hauska ulkoilu-harrastus, joka tarjoaa myös aivojumppaa, monta tapaa harrastaa yksin, kavereiden kanssa tai koko perheellä.

Geokätköily on siis harrastus, jossa kätköjen etsintä liikuttaa ja ulkoiluttaa meitä kuten koiria ulkoiluttaa omistajaansa. Geokätköily ei liikuta pelkästään jalkojamme, vaan siinä myös aivot saavat liikuntaa, sillä usein kätköjen löytäminen

vaatii miettimistä ja oivaltamista. Tätä harrastusta voi harrastaa milloin vain ja melkein missä vain, sillä kätköjä on lähes kaikkialla.

Reserviapiirin Geokätköilykoulutus pidetään 31.3.2014 klo 18 alkaen piiritoimistolla osoitteessa Gummeruksenkatu 7, Jyväskylä. Koulutus on illan mittainen, tavoitteena on tutustuttaa reserviläisiä geokätköjen etsintään ja gps-laitteiden hyötykäyttöön mielenkiintoisen harrastuksen avulla.

Geokätköily-koulutus sisältää 45 minuutin innostavan teoriaosuuden

sisätiloissa ja noin tunnin maasto-osuuden Harjulla. Voit ottaa mukaan oman gps-laitteesi tai ladata gps-sovelluksen valmiiksi älypuhelimellesi. Voit tulla myös ilman omia laitteita mukaan tutustumaan monipuoliseen harrastukseen! Ilmoittaudu koulutukseen viimeistään 25.3. sähköpostilla osoitteeseen reserviupseeri@ksrespiirit.fi. Lisää tietoa geokätköilystä on sivustolla www.geokatkot.fi tai www.geocache.fi/tems/tietopaketti.php. Seuraa tapahtuman tiedottamista piirien verkkosivuilta www.ksrespiirit.fi.

Nopeat syövät hitaat koska piiritoimiston kokoustilaan mahtuu vain 12 osallistujaa. Kouluttajina Mila ja Mikko Auvomaa (Jyväskylän Latu ry).

Tilaisuuden järjestäjä on Keski-Suomen reservipiirin kenttäkelpoisuustoimikunta.

Tervetuloa!

*Jari Pekkanen
Puheenjohtaja*

Kuva: Eila Keinonen

Tiedotustoimikunta Karhumäki-museossa

Pekka Karhumäki esitteli piirien tiedostustoitimikunnalle 18.12.2013 Karhumäki-museon sisältämiä kokoelmia. Henkilöt vasemmalta oikealle Hannu Kivi-Mannila, Pekka Karhumäki, Kari Löfgren, Kari Salomäki, Eila Keinonen, Hannu Karjalainen, Kari Hämäläinen ja Jouko Hyppönen.

Kuva: Tapio Paappanen

Kauppakeskus Karhumäessä.

Sandarmohin joukkohauta-alueelta ja näkymä Poventsasta.

Rukajärvi kutsuu

Tulevan suven matkasuunnitelma Rukajärven ja Vienan Karjalan sotahistoriallisiin maastoihin ja maisemiin on valmis hinta-arviota ja päivittäisohjelmia myöten. Korpivisiitti on tarkoituksena tehdä 10. – 13.6. 2014 ja Rukajärven lisäksi pääkohteina ovat Karhumäki, Povents, Stalinin kanava ja sen uhrien hauta-alue, Kontupohja, Petroskoi, Vieljärvi, Lemetti ja Sortavala.

Reitin varrella on pääkohteiden lisäksi paljon sota- ja kulttuurihistoriallisesti kiinnostavia kohteita. Matkan hintahaarukka on 530-585 euroa/henkilö riippuen lähtijöiden määrästä. Korkeampi hinta on laskettu 30:n matkalaisen mukaan, alempi 40:n urhoollisen uskaltautuesssa. Kuten aikaisemminkin, retkeillään täyshoitoperiaatteella eli hintaan sisältyvät matkat Pohjolan Matkan tilausajobussilla, hyvätasoiset majoitukset, ruokailut, ryhmäviisumi, rekisteröintimaksut hotelleihin sekä sotahistoriallisen asiantuntijan opastukset. Oppaana toimii evl. evp. Hannu Koskinen, monelta retkeltä tuttu ja tunnustettu.

Matkan hintahaarukka on 530-585 euroa/henkilö riippuen lähtijöiden määrästä. Korkeampi hinta on laskettu 30:n matkalaisen mukaan, alempi 40:n urhoollisen uskaltautuesssa. Kuten aikaisemminkin, retkeillään täyshoitoperiaatteella eli hintaan sisältyvät matkat Pohjolan Matkan tilausajobussilla, hyvätasoiset majoitukset, ruokailut, ryhmäviisumi, rekisteröintimaksut hotelleihin sekä sotahistoriallisen asiantuntijan opastukset. Oppaana toimii evl. evp. Hannu Koskinen, monelta retkeltä tuttu ja tunnustettu.

Jämsästä liikkeelle

Liikekannallepano alkaa 10.6. klo 05.00 Jämsästä. Jyväskylästä edetään kohti Iisalmea, Kajaania ja Kuhmoa joko vt 4:n tai 5:n kautta riippuen siitä, kumman tien vaikutusalueeseen enemmistö painottuu. Asia selkiintyy ilmoittautumisten jälkeen. Kimpakyytikin on keksitty. Tarkat aikataulut ja muut ohjeet tulevat aikanaan lähtijöille erillisellä kirjeellä. Jo tässä vaiheessa on muistutettava, että Venäjälle vaa-

dittavan passin on oltava voimassa 6 kuukautta paluupäivän jälkeen. Matkavakuutus on pakollinen.

Reittisuunnitelma ja kohteet

Sotahistoriallinen osuus aloitetaan 10.6. Suomen puolelta Kuhmon taisteluselostuksella. Ennen rajan ylitystä Vartiuksesta pidetään lounastauko. Rajamuodollisuuksiin jälkeen ajetaan Kostamukseen, jossa majoitutaan hotelli Fregatin ja sen mökkien 2 hengen huoneisiin. Illallinen ja aamiaisen hotellissa. Päivän asiat: Kuhmon taistelut, Karjalan tasavalta sekä 14. D:n (Raappana) hyökkäys 1941. Päivän ajomatkan n. 570 km.

Keskiviikko 11.6.: klo 09.00 lähtö aamiaisen jälkeen reitille Tiiksi-Rukajärvi-Segeza (Sekee, Sekehe)-Karhumäki. Kenttälounas Rukajärvellä, majoittuminen Hotelli Onezhkajaan (2hh), jossa illallinen ja aamiaisen. Päivän asiat: 14. D:n hyökkäys Rukajärvelle, Rukajärven, Segezan, Karhumäen ja Povenstan valtaukset, Stalinin kanava ja haudat, Krivin taistelut 1941 ja irtautuminen 1944. Päivän ajomatka n. 350 km.

Torstai 12.6.: klo 09.00 lähtö Kontupohjaan ja Petroskoihin. Lounas, majoittuminen, illallinen ja aamiaisen Hotelli Severnajassa (Pohjola).

Päivän asiat: Kontupohja ja sen valtaus, Kivatsun kosket, Petroskoin kaupunki ja sen valtaus. Päivän ajomatka n. 175 km.

Perjantai 13.6.: lähtö paluureitille Petroskoi-Präsa-Vieljärvi-Le-

metti-Sortavala (Iounas)-Ruskeala-Värtsilä (raja)-Tohmajärvi-Joen-suu-Varkaus-Jyväskylä-Jämsä.

Päivän asiat: Taistelut välillä Petroskoi-Lemetti, Lemetin moti ja Sortavalan kaupunki. Päivän ajomatka n. 670 km.

Ilmoittautuminen

Ensimmäiset ilmoittautumiset ovat jo tulleet joulukuun piirilehdessä olleen jutun perusteella. Ne ovat perillä ja kirjattu, mutta nyt on aika muidenkin asiasta kiinnostuneiden ilmoittautua ikään ja sukupuoleen katsomatta. Tervetulleita ovat kaikki veteraani- ja reservijärjestöjen, kilttojen y.m. jäsenet, sotilashenkilöt ja evp:t sekä muutkin sotahistoriasta kiinnostuneet. Kätevimmin mahdollisimman sitovat ilmoittautumiset voi tehdä 10.4. 2014 mennessä sähköpostilla periti.rahikainen@pp.inet.fi. Kirjepostikin käy os. Varvikontie 4, 42100 Jämsä. Tarvitavat tiedot: nimi, osoite, syntymäaika ja puh, numero.

Paikkoja on varattu vain 40 ja ne täytetään ilmoittautumisjärjestyksessä.

Aikaisempina kesinä on käyty useasti joko Kannaksella, Laatokan länsi- ja pohjoispuolella ja Aunuksen Karjalassa. Nyt on tilaisuus laajentaa kokonaisuutta ja todeta, mitä korpisota oli.

Tervetuloa mukaan !

Veteraani- ja perinnetoimikuna

Perti Rahikainen 0400-259469

Kuvat: Tapio Paappanen

KESKI-SUOMEN RESERVIIPIIRIEN YHTEYSTIEDOT 2014

Piiritoimisto Gummeruksenkatu 7, 40100 Jyväskylä Verkkosivut: www.ksrespiirit.fi							
Reserviläispiirin toiminnanjohtaja reservilaispiiri@ksrespiirit.fi Tapio Paappanen Vitsakuja 3 42700 Keuruu	0400 626 695, 040 755 8919						
Keski-Suomen reservipiirien taloudenhoitajat Harri Jaakkola Tapionkatu 2 44150 Äänekoski	050 598 7376						
Juha Houni Ruuhipirtintie 131 41440 Ruuhimäki	050 342 2912						
Keski-Suomen Maanpuolustaja-lehden päätoimittaja paatoimittaja@ksrespiirit.fi Tapio Paappanen Vitsakuja 3 42700 Keuruu	0400 626 695, 040 755 8919						
Verkkotoimittaja reserviupseeripiiri@ksrespiirit.fi Kari Löfgren Koppalantie 10 40270 Palokka	0400 163 470						
Keski-Suomen Reserviupseeripiiri ry Puheenjohtaja Santeri Heinonen Vapaaherrantie 17 D 9 40320 Jyväskylä	040 829 5697						
1. Varapuheenjohtaja Kari Hämäläinen Laiduntie 1 44500 Viitasaari	040 774 1596						
2. Varapuheenjohtaja Petri Ruotsalainen Ukontie 4 A 1 40270 Palokka	040 588 1371						
Yhdistysten puheenjohtajat tai yhteyshenkilöt Haapamäki Veikko Leppälä Leppäläntie 3 42800 Haapamäki Hankasalmi Timo Pietiläinen Pietiläntie 33 41580 Sauvamäki Joutsa Tapio Kämppi Karimäentie 3 19650 Joutsa Jyväskylä Jarmo Siltanen Pikkupolku 9 40740 Jyväskylä Jämsä Hannu Karjalainen Vanamokuja 6 42100 Jämsä Kannonkoski Frans Eero Leppänen Jauhosaarentie 10 43300 Kannonkoski Karstula Jukka Markkanen Kaarinantie 6 43500 Karstula Keuruu Matti Kanko Kannaksentie 13 42700 Keuruu Kivijärvi Jari Pekkanen Härkälähteentie 7 43100 Saarijärvi Kuhmoinen Kari Paajanen Vanhatie 4 17800 Kuhmoinen Laukaa Jari Ilves Vihtavuorentie 1 41330 Vihtavuori Lievestuore Juhana Jalkanen Liepeentie 477 41400 Lievestuore Petäjävesi Vesa Jussila Rantakalliontie 10 41900 Petäjävesi Pihtipudas Heikki Hämäläinen	0400 342 213 046 573 9476 0400 640 227 040 510 9617 050 549 1822 040 730 1440 0400 343 172 0400 547 909 0400 406 370 0400 783 630 050 570 5214 0400 665 434 040 756 1761 0400 943 487						
		Liitontie 36 44800 Pihtipudas Saarijärvi Tero Tamminen Riihikoirankuja 3 43100 Saarijärvi Tikkakoski Sauli Keskinen Naarantie 4 as 4 41160 Tikkakoski Uurainen Hannu Rantanen Morontie 19 41230 Uurainen Viitasaari Kari Hämäläinen Laiduntie 1 44500 Viitasaari Äänesseutu Olli Jämsen Verottajankatu 3 A 4 44100 Äänekoski	040 592 2311 029 929 1140 014 811 150 0400 358 191 050 598 7625				
		Keski-Suomen Reserviläispiiri ry Puheenjohtaja Jouko Hyppönen Vainiontie 18 A 7 44300 Konnevesi Varapuheenjohtaja Kauko Ikäheimonen Verottajankatu 3 A 4 44640 Kymönkoski Varapuheenjohtaja Keijo Häkkinen Kuikantie 459 41140 Kuikka	0400 500 231 040 582 4167 040 833 7505				
		Yhdistysten puheenjohtajat tai yhteyshenkilöt Haapamäki Teuvo Honkamäki Kurkilahdentie 59 42800 Haapamäki Hankasalmi Sami Hintikka Hankasalmentie 66 D 41500 Hankasalmi Joutsa Kari Salomäki Katajatie 4 41170 Leivonmäki Jyväskylä Kari Laitinen Etu-Ikolantie 11 41170 Leivonmäki Jämsä Heikki Piironen Puukilankatu 4 B 4 42100 Jämsä Karstula Rauno Uusijoki Pylkönmäentie 388 43500 Karstula Keski-Suomen Sotilaspoliisikilta Pekka Tamminen Haapalammentie 14 as 1 40800 Vaajakoski Keski-Suomen Tykistökilta Risto Ryymin Ahotie 5 41340 Laukaa Keuruu Hannu Kivi-Mannila Hirvenlahdentie 267 42700 Keuruu Kinnula Seppo Muhonen Niemelänkyläntie 145 43900 Kinnula Kivijärvi Olavi Hakkarainen Haankalliontie 8 as. 2 43800 Kivijärvi Konnevesi Jouko Hyppönen Vainiontie 18 A 7 44300 Konnevesi Korpilahti Antti Mustonen Sirkanpolku 2-4 A 5 40420 Jyskä Kuhmoinen Pertti Järvenpää Myllykuja 12 17800 Kuhmoinen Laukaa Risto Kaiponen Laukaantie 5 A 11 41340 Laukaa	044 541 7123 040 253 7170 040 823 2094 040 581 3540 050 572 1768 040 533 2080 040 724 4822 050 591 0410 0400 159 151 0400 641 845 040 595 1135 0400 500 231 0400 222 710 0400 450 443 0400 587 565				
		Lievestuore Aimo Leminen Puhakantie 41 41400 Lievestuore Petäjävesi Timo Taipale Taipale 20 41900 Petäjävesi Pihtipudas Harri Back Ruukintie 4 as 2 44800 Pihtipudas Saarijärvi Jesper Kristiansson Pitkäkatu 38-42 A 16 40700 Jyväskylä Tikkakoski Keijo Häkkinen Kuikantie 459 41140 Kuikka Uurainen Olavi Kivi Höytiäntie 637 41220 Höytiä Vaajakoski Veli-Matti Lievonen Lievosentie 5 40800 Vaajakoski Viitasaari Kauko Ikäheimonen Hanhiniementie 92 44640 Kymönkoski Äänesseutu Jukka Myllylä Urheilukatu 1 44120 Äänekoski	0400 807 420 040 508 5631 050 408 9724 0400 418 199 040 833 7505 050 354 7163 040 969 368 040 582 4167				
		Reservipiirien yhteiset toimikunnat Ampumatoimikunta Puheenjohtaja Juha Dahlman Kenttäkelpoisuustoimikunta Puheenjohtaja Jari Pekkanen Tiedotustoimikunta Puheenjohtaja Hannu Karjalainen Veteraani- ja perinnetoimikunta Puheenjohtaja Pertti Rahikainen	040 554 5909 0400 406 370 050 549 1822 0400 259 469				
		Yhteistyökumppanit Naisten Valmiusliitto ry Keski-Suomen Alueneuvottelukunnan puheenjohtaja Kaija Koponen Televankatu 1 C 23 44100 Äänekoski	040 542 8456				
		Maanpuolustusnaisten Liitto ry, Keski-Suomen piiri ry Puheenjohtaja Tiina Ronkainen Kukkumäentie 20 E 48 40620 Jyväskylä Varapuheenjohtaja Eila Kotanen Syväojanpolku 20 40270 Palokka	040 577 9336 044 555 3973				
		Maanpuolustusnaisten Liitto ry:n Keski-Suomen piirin jäsenyhdistysten puheenjohtajat Jyväskylä Leena Hietala Heikinkatu 4 A 17 40100 Jyväskylä Keurusseutu Elina Tuori-Lahti Kalliotie 9 42700 Keuruu Saarijärvi Eija Harju Myllymäentie 1226 43100 Saarijärvi Äänesseutu Arja Markonsaari Peltokuja 9 41230 Uurainen	040 416 1250 040 962 1624 040 745 4048 040 715 1968				
		Keski-Suomen Maanpuolustussäätiö rs Asiamies Kari Kilpeläinen Härköviidantie 3 40270 Palokka	040 767 7572				
		Maanpuolustuskoulutusyhdistys, Keski-Suomen koulutus- ja tu kiyksikön päällikkö Riku Tenhunen Faksi 0207 569 040 PL 7 (Immolantie 9), 41161 Tikkakoski Koulutuspäällikkö Jukka Särkinen Ilmapuolustuspiirin piiripäällikkö Kari Janhunen Pehtoorinkuja 5 62200 Kauhava	040 751 5233 040 561 5774 045 262 5944				

Huutokaupasta lipun laskuun

Ilmavoimien Teknillisen koulun tarina päättyi joulukuussa 2013

Lokakuun huutokauppa

Puolustusvoimien käytöstä poistetun materiaalin huutokaupat ovat yleisömagneetteja. Niin myös Hallin varuskunnassa lokakuussa. Voimakoneet, perävaunut ja kenttäkeittimet menivät kaupaksi samaan tahtiin kuin esineet Stockmanin ”hullujen päivien” aikaan. Huutokohteita oli yli 400 ja sen lisäksi oli myynnissä kiinteään hintaan nahkasaappaita, varsikenkiä, kenkien pohjallisia, kenttälakkeja, peitehuopia, vanhoja kenttäpuhelimia, myrskylyhtyjä jne. Tätä luetteloa voisi jatkaa loputtomiin, koska materiaalin kirjo on laaja. Armeijan tavaraa on huutokaupattu aina vuodesta 1944 alkaen ja niin kysyntä kuin kiinnostuskin on ollut aina takuvarma asia.

Mekleri Heikki Välimäki julisti huutokaupan aluksi kaupankäynnin ehdot. Mistään ei vastata, minkäänlaisia takuita ei ole olemassa ja palautusoikeutta ei ole. Kaikki myydään romuna ja ostajan maksuvälineeksi käy vain ”selvä raha”. Näin päästiin liikkeelle ja varmistettiin se,

että Millog Oy:lle ei jää mitään vastuukysymyksiä selvittäväksi. Päivän päätteeksi voitiin todeta, että jokainen ”miljoonalaatikkokin” oli myyty kun toiselle tuhannelle noussut yleisömäärä oli alueelta poistunut.

Isot varavoimakoneet olivat jo ennakko-odotuksissa välineitä, joista käytiin kisaa kovalla latauksella ja kilpailumielellä. Se jos mikä on koko huutokaupan suola. 64 kilowatin koneista maksettiin lähes 7000 euroa. Pienemmät menivät 2000-4000 euron hinnoilla. Kenttäkeittimiä huudettiin 500 – 1300 eurolla ja Alfa-keittimiä 200-350 eurolla. Erikoisen korkeaksi nousi muutamien lähetikäytössä olleiden polkupyörien hinnat. Alta minuitin oltiin 550 eurossa, jolla kauppa sitten syntyi.

Muuta tunnelmaa alueella pitivät yllä tietenkin sotilas-koti ja Kolonkulman kyläyhdistys, joilla oli sopivasti tarjolla tietenkin kahvia ja munkkeja sekä muuta syötävää.

Yleisö tungenksi vesisäiliöiden kimpussa.

Alfa-keittimen rakenne kiinnosti ostajaa.

Kiinteän hinnan myymälän kassalla riitti asiakkaita.

Tästä pyörästä huudettiin yli 500 euroa.

Lippu alas viimeisen kerran

Katseet vielä kerran kohti lippua. Senaattikiinteistöt Oy:n kiinteistö-päällikkö Juhani Aho äärimmäisenä vasemmalla. Kenraalimajuri Lauri Puranen, eversti Pasi Hakala, eversti Juha-Pekka Keränen, eversti Harri Leppälaakso, eversti Petri Tolla ja eversti Pasi Jokinen suorittivat viimeisen tervehdyksen Ilmavoimien teknillisen koulun pihassa liehuvalle Suomen lipulle 31.12.2013 klo 11.35.

Ilmavoimien teknillisen koulun henkilöstö kokoontui viimeisen kerran uudenvuoden aattona laskeamaan Suomen lippua Hallin varuskunnan lakkauttamisen vuoksi. Opetuskonehallissa järjestettiin paraatikatselemus, palkitsemislaisuus ja Ilmavoimien komentaja kenraalimajuri Lauri Puranen esitti oman tervehdyksensä. Senaatti-

kiinteistöt Oy:n kiinteistö-päällikkö Juhani Aho vastaanotti Hallin varuskunnan avaimet koulun johtaja eversti Pasi Jokiselta.

Hallin varuskuntaa alettiin rakentamaan vuonna 1965 ja ensimmäiset varusmiehet astuivat palvelukseen vuonna 1972. Ilmavoimien Koelentokeskus oli siirtynyt

Halliin, silloiseen Kuoreveden kuntaan, kokonaisuudessaan jo 1960-luvulla. Kuoreveden kunta liittyi Jämsään vuonna 2001. – On aikoja jolloin rakennetaan ja on aikoja jolloin luovutetaan aiemmas-ta, todettiin kenttähartauden aikana.

Teknillisen koulun johtaja eversti Pasi Jokinen puhui henkilöstölleen, että koulu oli pitkään pysynyt lakkautusspekulaatioiden ulkopuolella. Tässä mielessä päätös koulun lakkauttamisesta tuli yllätyksenä.

– Ilmavoimien historian aikana koulu lakkaa nyt toisen kerran, toteasi Jokinen. Lakkautuspäätöksestä vuoden 2013 loppuun oli aikaa 700 päivää. Äkkiä voi tuntua, että tuo aika on pitkä. Yhtään liikaa aikaa koulun alasajoon ei kuitenkaan ollut.

Jokinen toi esiin ilmavoimien sisällä syntyneen käsityksen siitä, että Hallissa ei olisi ollut mitään töitä ns. avainhenkilöstölle. Koululla oltiin kuitenkin toista mieltä ja avainhenkilöstöstä pidettiin kiinni loppuun asti. Kyseessä oli kuitenkin ilmavoimien päätuki-

kohdasta luopuminen eikä pelkästään aselajikoulun alasajo. – Suunnitelma ja henkilöstö kesti taistelun hyvin, kiitteli Jokinen.

Materiaalin siirto muihin ilmavoimien kohteisiin ei ollut helppo tehtävä. Joka paikassa tuntui olevan puutetta varastotiloista. Niinpä painetta kuljetusten toteutumiseen syntyi kesälomien jälkeen. – Saadaanko paikka tyhjäksi määräaikaan mennessä? Vielä jouluvuikolla opetuskonehallissa pakattiin viimeisiä eriä kuljetuksia varten, kertasi Jokinen tunnelmia. Lopuksi hän kiitti henkilöstöään osaamisesta ja korkeasta motivaatiosta 700 päivää kestäneen koulun alasajojakson aikana.

Ilmavoimien komentaja kenraalimajuri Lauri Puranen äänessä oli paljon haikeutta kun hän esitti oman tervehdyksensä tilaisuuden päätteeksi. – Koulun historian aikana 17 000 ilmailualan ammattilaista on täällä koulutettu, totesi Puranen. Hän yhti koulun johtajan kiitoksiin henkilöstölle, joka on tehnyt työtä suurella sydämellä lentotekniikan ja tukikohtatoiminnan hyväksi. – Tämä on nyt sitten tässä ja uudet haasteet odottavat muualla, lopetti ilmavoimien komentaja tervehdyksensä.

Tekstit ja kuvat:
Tapio Paappanen

Hallin varuskunnan avaimet siirtyivät Senaattikiinteistöt Oy:lle. Eversti Pasi Jokinen luovuttajana ja Juhani Aho vastaanottajana.

Ilmavoimien komentaja Kenraalimajuri Lauri Puranen lausui tunteikkaan tervehdyksensä lakkautetun koulun henkilöstölle.

Miksi suurhyökkäys tuli yllätyksenä vuonna 1944 ja mitä sitten tapahtui?

Pekka Visuri Petäjävedellä.

VTT Pekka Visuri luennoi Petäjävedellä 20.11.2013 Suomen puolustusvoimien tiedustelun synkistä hetkistä keuhällä 1944. Tilaisuuden järjesti Petäjäveden Rotaryklubi ja seurakuntatalon sali täyttyi aiheen kuulijoista, joita paikalle saapui lähes 50.

Päämajan tiedustelupäällikkö eversti Aladar Paasonen kirjoitti mahdollisesta suurhyökkäyksestä Suomea vastaan vaimolleen 28.6.1944: ”Hyökkäys oli tulossa ja odotettavissa. Olen sanonut sen jo aikojen sitten, mutta kukaan ei uskonut minua.”

Tässä hyvä lähtökohta luennolle. Asian taustatapahtumista luennointisija nosti esiin Teheranin konferenssin 28.11.-1.12.1943, jolloin

silloiset suurvaltajohtajat Stalin, Roosevelt ja Churchill sopivat länsiliittoutuneiden mihinnoisesta ja se ajoitettaisiin keuhällä 1944. Samassa yhteydessä oli jo valmiina Stalinin laatimat rauhanehdot Suomelle. Kun ne sitten seuraavan vuoden kesäkuussa saatiin tiedoksi, niin ne olivat sellaisenaan täysin mahdollittomat toteuttaa. Suomi päätti silloin jatkaa taistelua.

Hyökkäykset – miksi aina yllätyksiä?

Kesäkuussa 1941 Saksa hyökkäsi Neuvostoliittoon. Miksi se yllätti Stalinin? Vuonna 1988 Helsingissä järjestettiin sotahistorian seminaari, jossa venäläinen kenraaliversti lausui syyksi ”diktatuurin ja sensuurin”. Valta ja tieto keskittyi pieneen piiriin ja tieto liikkui kankeasti. Oliko Suomen Päämajassa keuhällä 1944 samanlainen tilanne? Kysyy luennointisija. Kysymys häikäyttää kuulijan. Eihän meillä ollut kommunistista systeemiä. Kun hetken aikaa kuullaan luennointisijan selvitystä Päämajan johtamisen tyylistä, niin kysymys ei sittenkään ollut kovin häikäyttävää. Nimittäin Päämajan langat olivat täysin Mannerheimin käsissä. Esitellyt suoritettiin suoraan hänelle. Yleisesikunnan päällikön piti johtaa esikuntaa, mutta ylipäällikkö oli ottanut hänenkin roolinsa. Tästä vahvistuksena nähtiin luennon aikana kenraali Heinrichsin kerrontaa asiasta.

Virhearvioita

Kesäkuussa länsiliittoutuneet nousivat maihin Normandiassa. Mannerheimin mielestä olisi ollut epäloogista, että puna-armeija hyökkäisi Suomeen, koska maail-

mansodan ratkaisu oli pian edessä Saksassa. Normandian maihinnousu oli vienyt ajatukset sodan painopisteestä sinne ja oletettiin, että nyt ei ainakaan puna-armeija tule hyökkäämään Suomeen. Tämä osoittautui virhetulkinnaksi.

Marsalkka täytti 77 vuotta 4.6.1944. Hän oli sodasta ja sairauksista johtuen väsynyt. Haluttomuus tehdä muutoksia puolustusryhmyksiin korostui hänen toiminnassaan. Huhtikuussa tuli Porin satamaan panssarintorjunta-aseita (panssarinyrkit ja -kauhut). Ne salattiin joukoilta vedoten siihen, ettei vihollinen saa tietoa asiasta. Neuvostoliiton suunnitelma vallata 10 päivässä Viipuri, toteutui. Miksi emme tienneet Valkeasaaresta Jalkaväkirykmentti 1:n vastustajana olleen joukon voimaa? Rykmenttiä vastassa oli kuusi puna-armeijan divisioonaa.

Lentotiedustelun laiminlyönti oli yksi syy. Lentäjät olivat jo 22.5. havainneet mm. 500 auton mittaisen kolonnan. Ilmakuvat väärin tulkittiin. Tiedustelulennosta 1.3.-10.6.1944 vain 17 % suunnattiin Karjalan kannakselle. Ilmakuvaus kannakselle onnistui 29.-30.5. ja 2.-8.6., mutta kuvien tulkinta epäonnistui ja Päämaja ei saanut asiasta oikeaa tilannekuvaa. Pitkä asemasotavaihe oli jäykistänyt kaiken toiminnan myös sodan korkeimmassa johdossa.

Ukkosilta pelasti

Joukkojen siirrolle Maaselan ja Aunuksen kannaksilta tuli kiire kun suurhyökkäys sitten 9.6.1944 Karjalan kannaksella alkoi. Onni oli mukana siirtojen onnistumisissa.

Nimittäin puna-armeijan voimakas ilmapommitus oli suunniteltu toteutettavaksi Viipuriin ja sen lähialueille 9.-10.6. Alue kuitenkin pelastui pommitukselta ukkosilman takia. Pommituslentoja ei sen jälkeen ryhdytty uusimaan, koska pommikoneilla oli jo uusi toimintasuunta.

Puna-armeija eteni 10 päivässä Viipuriin. Kesäkuun puolivälissä kenraali Oesch määrättiin Aunuksen kannakselta Karjalan kannaksen puolustusta järjestämään. Talin Ihantalan alueella käytiin raskaita taisteluja. Kesäkuun loppupuolella rintamalinjan oikaisu Ihantalassa, panssarintorjunnassa onnistuminen, lentoyhtymä Kuhlman tehokkaalla käytöllä ja tykistön keskitetyllä tulella oli iso vaikutus. Puolustuksemme alkoi pitämään. Kesäkuun 30. päivänä Leningradin rintaman komentaja marsalkka G. Voronov totesi: ”En pääse eteenpäin”. Päämajan keräämät tiedustelutiedot kertoivat, että Leningradin Rintama ei saanut enää uusia joukkoja

idän suunnasta. Stalin päätti lopettaa hyökkäyksen Karjalan kannaksella 11.7.1944.

Tiedustelun musta kevät

Yhteenvetona Pekka Visuri totesi, että Päämajassa tiedon kulku epäonnistui huhti-toukokuussa 1944. Se oli suomalaisen tiedustelun musta hetki. Kesäkuun puolivälissä se jo alkoi pelata paremmin kun oli jo tilanne päällä. Miksi näin pääsi käymään? Yksiselitteistä vastausta siihen ei löydy. Päämaja on organisaationa kaikkein vähiten tutkittu sotahistoriamme alue. Tutkimus pitäisi tehdä, päätti Pekka Visuri luentonsa.

Teksti ja kuvat:
Tapio Paappanen

Esa Salden (vas.) toivotti yleön tervetulleeksi luennolle.

Vakuuttava teos kaukopartiosta

Viime vuoden tietokirjailijaehdokas Mikko Porvali loihti markkinoille vahvan sotakirjan. Sen luttuani jouduin pohtimaan, mikä tämä teos oikein on: dokumentti, sissiroomaani vai väitöskirjan luonnos. Niin paljon siinä on kaukopartiomiesten koko elämäkaaresta faktaa oleellisin osin. Samoin Kannaksen kaukotiedustelusta vastannut Osasto Vehniäinen käsittellään seikkaperäisesti. Osasto järjesti mm. välirauhan aikana menetetyt alueen vakoiin.

Toiminta oli vakoiuilla sillä elettiin rauhanaikaa. Kiinni jääneen vakoiin kohtalo oli tyly. Kuulustelujen jälkeen montun reunalle ja niskalaukaus. On huomattava, että Päämajan kaukopartiopataljoona Erillinen Pataljoona 4 perustettiin vuonna 1943. Tieteellinen maku kirjasta tulee siksi, että työhön on käytetty runsaasti arkistomateriaalia, sodan jälkeen kätettyjä asiakirjoja mm. partiokertomuksia, sotapäiväkirjoja, tiedusteluraportteja sekä suoria ja tallennettuja haastatteluja. Porvalin henkilökohtaisen mieltymyksen aiheeseen ymmärtää, kun hoksaa, että Mikon isoisä Antti oli yksi tämän partion jäsen. Hän toimi myöhemmin mm. sotavankien ja loikkareiden venäjääntäisena kouluttajana.

Porvalin sujuva kirjoitustyyli on jännä ja romaanin tapainen; kir-

jaa ei mielellään laskenut kädestään, kun eläytyi Partio Tolvanen jännittäviin ja traagisiin vaiheisiin.

Tiedustelutietoja ja partiotoimintaa

Tavallaan johdantona käsitellään välirauhan aikainen partiotoiminta Kannaksella. Tästä nähtiin hiljattain elokuva Hopea rajan takaa.

Kun jatkosodassa Suomi hyökkäsi Karjalankannaksella heinäkuussa 1941, piti saada tuoreita tietoja neuvostojoukkojen sijainnista, liikkeitä ja vahvuuksista. Päätettiin pitää hyökkäksen ajan kaksi partiota alueella. Toinen Vuoksen pohjoispuolella ja toinen eteläpuolella. Eteläpuolelle kahdeksanmiehiseen partioon nimettiin johtajaksi kersantti Ilmari Tolvanen. Hänet arvioitiin sopivimmaksi johtajaksi vaikka ei ollut sotilasarvoltaan vanhin. Hänellä oli

rautainen kokemus toimintaluoteesta niin kotiseutuna kuin runsaista vakoilumatkoista. Myös luonteeltaan hän oli sopiva. Tolvanen hallitsi venäjänkielen hyvin kuten lähes jokainen partiosta.

Tiedustelun lisäksi partion toinen tehtävä oli oikealla hetkellä katkaista rautateitä niin, että venäläisten joukkojen ja materiaalin kuljetukset ratkaisevasti hidastuivat. Partio sai tehtyä lähes 10 radan katkaisua. Osa panoksista räjähti aikasytytimellä vuorokaudenkin kuluksa.

Lähes kolmi-viikkoisella retkellä he selvisivät usein röyhkeydellä ja kielitaidolla. Tosin ei aina. Niinpä heistä kolme jäi venäläisten käsiin kaatuneina tai haavoittuneina. Heistä ei myöhemmin kuulut mitään. Näin kävi Ilmari Honkaselle ja kahdelle muulle partiomiehelle. Kirjan lopulla Mikko selvittää kunkin partiomiehen myöhemmät elämän oleelliset vaiheet. Mauri Ahtosa-

la (Kärpänen) palveli aliupseerina (toimiupeeri) KymJP:ssä Haminassa. Hän kirjoitti muutaman sisikirjan ja oli suosittu veteraaniesitelmöitsijä RUK:ssa. Ahtosalo kuoli v. 2001. Viimeisenä kuoli Muisto Lassila v. 2012 Imatralla.

Tuskallisia kokemuksia

Harvinaisena ja vaiettuna asiana Porvali käsittelee myös eettisiä, moraalisia ja juridisia kysymyksiä. Tilanteet, joissa jouduttiin tappamaan joitakin siviilihenkilöitä, olivat suomalaisille partiomiehille tuskallisia. Tuolloin kuitenkin vaihtoehtona oli koko partion paljastuminen ja tuhoutuminen. Näitä asioita veteraanit eivät sodan jälkeen halunneet muistella.

Kirjan takakannessa on erikoinen CD-levy. Heti partion palattua haastatteli Päämajan tiedotusupseeri väsyneitä miehiä ääninauhalle. Kovan väännon jälkeen osaston johtaja kapteeni Vehniäinen sai estettyä 20-minuuttisen nauhan julkaisemisen yleisradiossa. Porvali löytyi sattumalta tämän äänitteen arkiston hyllyltä. Hän siirsi äänen CD-levylle, monisti ja liitti jokaisen kirjan takakanteen. Hieno oivallus, joka kruunaa upean työn.

Teksti: Kalevi Reiman

Esitelmä 13.3.2014 Äänekoskella "Keski-Suomi tiedustelun ja vakoiin maakuntana."

Lions Club Äänekoski järjestää yhteistyössä Äänessuuden maanpuolustusjärjestöjen kanssa esitelmätilaisuuden Äänekosken kaupungintalon Valtuustosalissa torstaina 13.3.2014 klo 19:00 alkaen. Esitelmän pitää sotahistorioitsija, (rikoskomisario, OTM) Mikko Porvali. Tilaisuudessa on mahdollista hankkia kirjailijan signeerauksella olevia teoksia.

Pakkaskelin huurruttama Herpmanin poikien muistomerkki kuunteli viimeisen kerran sotilasvalan kaavan Keuruulla Asunnan kylän Ampialanmäellä.

Ajallinen ympyrä sulkeutui Ampialanmäellä

Pioneerirykmentin viimeinen sotilasvala 7.2.2014

”Perinnöksesi poikani annan, tyhjt taskut ja isänmaan, kala-saunani välkkyvän rannan, pyhän uskon Jumalaan”.

Tällä Väinö Havaksen talvisodan kynnyksellä kirjoittaman runon ”Testamentti pojalleni” tulkinnalla aloitti Pioneerirykmentin komentaja everstiluutnantti Jukka Kentala sanomansa juuri sotilasvalan vannoneille rykmentin viimeiselle varusmiesten saapumiserälle. Hieman vajaa 300 alokasta liittyi siihen katkeamattomaan suomalaisten nuorten joukkoon, jotka ovat itselleen vannoneet ja vakuuttaneet tahtovansa velvollisuutensa täyttää.

Pioneerirykmentti oli valinnut sotilasvalatilaisuuden paikaksi Keuruun Asunnan kylällä olevan Ampialanmäen. Siellä sijaitsee 1920-luvulla pystytetty muistomerkki, joka muistuttaa kulkijaa keuruulaisen kirkkoherra Yrjö Herpmanin poikien isovihan aikaisesta taistelusta vainolaisista vastaan. Heidän viimeinen taistelunsa päättyi Ampialan kahakassa vuonna 1715. Tällä paikalla 1980-luvulla ja vielä 1990-luvun alussa useat Keski-

Suomen Pioneer- ja Viestipataljoonan saapumiserät olivat vannoneet oman sotilasvalansa. Nyt ajallinen ympyrä tältä osin sulkeutui kun Keuruulla ei enää sotilasvalatilaisuuksia järjestetä. Pioneerirykmentin toiminta päättyy vuoden lopussa.

Kenraali luki valankaavaan

Valan ja vakuutuksen esilukijan rooli oli suotu keuruulaiselle kenraalimajuri evp Ahti Vartiainen. Haiketta oli ilmassa jo valatilaisuuden paikan osalta ja lisäksi hän muisteli isänsä vannoneen valansa Pioneeripataljoonassa 1938 ja hän itse Pioneerirykmentissä Koriolla vuonna 1962. Silloin ei ollut omilla mahdollisuutta osallistua tilaisuuteen. Nykyisin varusmiesten läheiset ovat voineet osallistua poikiensa ja tyttöjensä juhlahetkeen, josta on muodostunut hyvä perinne. Valaparaatia komensi KSPIONP:n komentaja everstiluutnantti Juha Helle, jonka johdolla alokkaat suorittivat maastomarssin

Ampialaan edellisessä päivänä ja yöpyivät teltoissa.

Rykmentin komentajan muistorikkaat sanat

”Hyvät asevelvollisten läheiset. Olkaa ylpeitä nuoristanne, tukekaa heitä palveluksen aikana ja sen jälkeen elämän kynnyksellä. He ansaitsevat huolenpitoon. Me olemme nyt kaikki antamassa tälle luonnonkauniille Keurusseudulle yhteistä testamenttiämme. Tällä Ampialan mäellä on melkein kolme sataa vuotta sitten taisteltu isänmaan puolesta ja nyt meillä on tilaisuus vakuuttaa, että isänmaata puolustetaan edelleen. Me pioneerit ja suojelumiehet teemme sen jatkossa vain muualla. Tällä valatilaisuudella me haluamme jättää Pioneerirykmentin hengen myös tähän perinteikkääseen maastoon. Herpmanin poikien ja Pioneerirykmentin perinne elää. Maailman parhaan kynnysasejärjestelmän – yleisen asevelvollisuuden – vahvuus näkyy täällä erinomaisella tavalla. Te hyvät alokkaat, ette ole yksin. Tästä meidän on hyvä jatkaa

yhteistä matkaamme – vaeltaja ole valmis, kuntoasi kerran kysytään.” Näin rykmentin komentaja päätti puheensa valan vannoneille alokaille ja nimitti heidät pioneereiksi ja suojelumieheiksi.

Hernekeittoa nuotion ääressä ja lomille

Juhlavan tilaisuuden jälkeen läheiset pääsivät yhdessä valan vannoneiden kanssa Ampialan pelloille sytytettyjen nuotioiden ääressä nauttimaan perinteistä hernekeittoa. Sen jälkeen nuorilla sotilailla alkoi jo poltella lähtö valalomalta. Tapahtuman muistot siirtyivät itse kullakin historian lehdille ja pioneerien henki jäi pysyvästi leijumaan Herpmanin poikien muistomerkkin ympärille.

Tekstit ja kuvat:
Tapio Paappanen

KSPIONP:n I/80-saapumiserän valatilaisuus Ampialassa.

Herpmanin poikien muisto

Keuruulle pystytettiin 1920-luvulla kirkkoherra Yrjö Herpmanin poikien muistoksi kaksi muistomerkkiä, toinen Ampialaan ja toinen Ketveleen kannakselle. Paikalle saapuvaa kulkijaa muistutetaan puhuttelevalla sanomalla. Ampialan muistokappeliin on lause: ”He uhrasivat henkensä isänmaalle. Mitä uhraat sinä?” Ketveleen kannaksen muistomerkkiin on kirjoitettu: ”Vaeltaja, ole valmis. Kuntoasi kerran kysytään”.

Tarina veljeksistä ja heidän tekemisistään on elänyt kansan suussa yli 300 vuotta. Herpmanin pojat valitsivat roolin, jonka myötä heitä voidaan pitää Keuruun ensimmäisinä pioneereina. Ketveleen kannaksen poikki kaivettu kaivanto yhden yön aikana on sen ajan linnoittamisen huippusuoritus. Lisäksi heidän sissitoiminnastaan on poimittavissa myös muita pioneeritoiminnan muotoja kuten hävittäminen, murrettaminen, polttaminen, repiminen ja ylimenotoiminta.

Keuruulla toimineet puolustusvoimien pioneeriaselajin joukko-osastot ja niiden perusyksiköt ovat vaalineet perinteissään Herpmanin poikien tekoja, joiden tavoitteena oli oman kotiseudun puolustaminen vainolaisista vastaan. Ketveleen kannakselle ja Ampialan muistomerkkin ympärille koottiin useat 1980- ja 1990-luvun varusmiesten saapumiserät vannomaan sotilasvalansa.

Varsinkin talviaikana pidetyt valatilaisuudet jäivät lähtemättömästi valan vannoneiden ja heidän esimiestensä mieliin. Valapaikalle suoritettiin hiihtomarssi, vannottiin vala, yövyttiin maastossa ja seuraavana päivänä hiihrettiin takaisin kasarmille. 1980-luvulla Ampialassa pidettyjen valatilauskoirien erikoisuus oli, että sodanaikaisilla valonheittäjillä valaistiin Herpmanin poikien muistokappelin alue pilvien kautta. Illan pimeässä valonheittäjien kiilat loivat Ampialan mäelle kotiseutunsa puolesta henkensä uhraanneiden veljesten muisteleminen tunnelman, jolla oleellisesti syvennettiin sotilasvalan syvintä olemusta.

Kenraalimajuri evp Ahti Vartiainen lukee valan kaavaa. Hänen vasemmalla puolella on sotilaspastori Tommi Wihinen ja hänestä oikealle everstiluutnantti Juha Helle ja Jukka Kentala.

Hernekeitto maistui nuotioiden ääressä Ampialassa.

Konneveden Reserviläiset

FAKTA

Konneveden Reserviläiset ry

Perustettu: 29.4.1956

Jäseniä: 122 vuoden 2013 lopussa

Hallitus: Jouko Hyppönen, puheenjohtaja
Ulla Mehto-Hämäläinen, 1. varapuheenjohtaja
Jussi Hintikka, 2. varapuheenjohtaja
Tapio Hintikka, jäsen
Mauri Hämäläinen, jäsen
Jarmo Kytöjoki, jäsen
Esa Mehto, jäsen
Veli-Pekka Poikolainen, jäsen
Timo Rossi, jäsen

Sihteeri Katja Poikolainen

Palkittiin vuoden yhdistyksenä
Keski-Suomen Reserviläispiiri ry:ssä vuonna 2009.

Osasto Konnevesi Keski-Suomen maanpuolustusjuhlassa:
Henri Jäntti (vas.), Esa Mehto, Kyösti Kytöjoki, Timo Rossi,
Jouko Hyppönen, Tapio Hintikka, Mauri Hämäläinen ja
Veli-Pekka Poikolainen.

Konneveden Reserviläiset ry:n toiminta on tänä päivänä varsin monipuolista. Pidämme kiinni vanhoista, hyviksi koetuista toimintamuodoistamme, mutta samalla pyrimme löytämään myös uusia toimintamuotoja.

Veteraanitoiminta on keskeinen osa yhdistyksemme toimintaa. Pyrimme omalta osaltamme maksamaan kunniavelkaa sotainvalideille ja –veteraanille. Konnevesipäivät, itsenäisyyspäivän tukitoimet ja Keski-Suomen maanpuolustusjuhla ovat vakiinnuttaneet asemansa yhdistyksemme toiminnassa. Näyttävällä esiintymisellämme pyrimme omalta osaltamme luomaan uskoa yleiseen asevelvollisuuteen.

Myös kuorotoiminta ja varuskuntavieraailut ovat nykyisin olennainen osa yhdistyksemme toimintaa. Säännöllinen, johdettu ampumatoiminta alkaa ensi keväänä.

Arkisen aherruksen lomassa on välillä hyvä vaihtaa vapaalle. Leppoisa yhdessäolo hyvässä seurassa on tärkeä osa reserviläistoimintaa.

Jäsenhankinta on jatkuvaa toimintaa, johon olemme panostaneet. Jäsenmäärän ylläpitäminen tai jopa kasvattaminen on pienessä kunnassa haasteellista. Tehokkaalla jäsenhankinnalla sekä mielekkäällä ja

monipuolisella toiminnalla se on kuitenkin mahdollista.

Keräyksillä tukea arkeen

Yhdistyksemme yksi painopistealue on veteraanityö, joka on erittäin monipuolista. Ehkäpä tärkein veteraanityön muoto on vuosittainen Sotiemme veteraanit –keräys. Veteraanikeräyksessä Keski-Suomen keräyspiiri oli viime vuonna jo kuudennen kerran peräkkäin koko valtakunnan ykkösen euromäärillä mitattuna. Myös Konneveden keräystulos on ollut hyvä: Konnevesi on viime vuosina ollut kolmen parhaan kunnan joukossa euroa/asukas-vertauksessa. Kolmena viime vuonna olimme peräti ykkösen. Viime vuoden keräystulos oli lähes kaksi euroa asukasta kohti. Kiitos hyvästä tuloksesta kuuluu aktiivisille sotainvalidien ja –veteraanien tuki- ja kannattajajäsenille sekä reserviläisille, jotka vuosi toisensa jälkeen kuljettavat keräyjinä toimivia varusmiehiä eri puolilla pitäjää. Lisäksi yhdistyksemme osallistuu reserviläisjärjestöjen keräystempaukseen, joka järjestetään ympäri valtakuntaa vuosittain maaliskuussa talvisodan päättymispäivän tienoilla. Keräystempaukseen olemme osallistuneet lipaskeräyksillä kirkonkylän kauppaliikkeissä. Lipaskeräyksissä ovat olleet mukana myös paikalliset veteraaninaiset.

Sotiemme veteraanit –keräyksillä ja lipaskeräyksillä olemme omalta osaltamme turvaamassa kunniakansalaisillemme arvokkaan vanhuuden.

Hengenravintoa

Aineellinen hyvinvointi on tärkeää, mutta tärkeää on myös henkinen hyvinvointi. Konnevedellä toimii kaksi aktiivista veteraaniyhdistystä: Sotainvalidien Veljesliiton Konneveden osasto ja Konneveden Sotaveteraanit ry. Veteraaniyhdistykset järjestävät jäsenilleen monenlaista henkistä hyvinvointia ylläpitävää toimintaa. Reserviläiset haluavat olla mukana tukemassa tätä tärkeää toimintaa.

Reserviläiskuoro on esiintynyt monissa veteraanitapahtumissa. Viime vuonna kuoro esiintyi esimerkiksi Konneveden Järvi-pelastajat ry:n järjestämän perinteisen veteraaniristeilyn yhteydessä ja veteraanien puurojuhlassa. Lisäksi kuoro esiintyi kaa-tuneitten muistopäivän, Ääneseudun sotaveteraanien kirkkopyhän ja tietysti itsenäisyyspäivän jumalanpalveluksissa.

Muutaman kerran yhdistyksemme on järjestänyt Konneveden seurakunnan leirikeskuksessa rantakala- ja yhteislauuluan. Illan tarkoituksena on kokoontua yhteen laulamaan kauneimpia isänmaallisia ja hengellisiä lauluja sekä nauttimaan konne-

vetisistä muikuista keitettyä rantakalakeittoa.

Vuoden huipennus on jo perinteeksi muodostunut Oi jouluyö –hyväntekeväisyyskonsertti, jonka pääesiintyjinä ovat olleet taitelijaparikunta Satu ja Arto Rantanen Laukaasta sekä Kyösti Kytöjoki Konnevedeltä. Konsertissa musiikin ammattilaiset ovat virittäneet kuulijat joulun tunnelmaan esittämällä kauneimpia ja rakkaimpia joululauluja. Ohjelmassa on ollut myös muutamia uudempiä joululauluja. Kahvituksesta on vastannut Konneveden Osuuskannan taloustoimikunta. Vapaaehtoinen kahvimaksu on mennyt lyhentämättömänä Konneveden sotainvalidien ja sotaveteraanien hyväksi.

Sekä rantakala- ja yhteislauuilta että Oi jouluyö –konsertti ovat olleet maksuttomia ja niihin ovat kaikki kuntalaiset olleet tervetulleita. Näihin tapahtumiin olemme kutsuneet sotainvalidit ja –veteraanit, heidän puolisonsa ja leskensä sekä lotat kunnia-vieraiksi.

Apua arjen askareissa

Yhdistyksemme jäsenet ovat käyneet auttamassa sotainvalideja ja –veteraaneja sekä heidän leskiään arjen askareissa kuten polttopuiden teossa. Tällä toiminnalla haluamme edesauttaa sitä, että kunniakansalaisemme voisivat asua mahdollisimman

pitkään omassa kodissaan.

Osallistamalla sankarihautausmaan siivoukseen, hautakivien puhdistukseen ja kukkien istuttamiseen haluamme osoittaa kunnioitustamme sankarivainajien muistolle. Sankarihautausmaa muistuttaa jälkipolvia siitä suuresta uhrista, jonka sankarihautoissa lepäävät soturit antoivat isänmaamme hyväksi. Hyvin hoidettu sankarihautausmaa on meille reserviläisille kunnia-asia.

Himmetä ei muisto koskaan saa...

Veteraanien perintö meille nuoremmille sukupolville on itsenäinen isänmaa. Siksi parasta veteraanien perinnön kunnioittamista on se, että pidämme huolta isänmaamme itsenäisyydestä sekä sen menestyksestä ja hyvinvoinnista. Veteraanien henkisen perinnön säilyttäminen ja siirtäminen seuraaville sukupolville ylläpitää omalta osaltaan maanpuolustushenkeä ja on siten mitä parasta maanpuolustustyötä. Konneveden reserviläiset ovat olleet ja ovat jatkossakin valmiita omalta osaltaan vaalimaan veteraanien arvokasta perintöä.

Omaisten pyynnöstä olemme reserviläisosastona olleet saattamassa sotainvalideja ja –veteraaneja heidän viimeiselle matkalleen.

Veli-Pekka Poikolainen ja Tapio Hintikka puhdistamassa sankarihautausmaan hautakiviä.

Kenttäkeittiö porisi Konnevesipäivillä. Kokkeina Timo Rossi (vas.), Kyösti Kytöjoki, Jouko Hyppönen ja Veli-Pekka Poikolainen.

etulinjassa vuodesta 1956

Jouko Hyppönen (vas.), Pekka Pynnönen, Jarmo Kytöjoki ja Tapio Hintikka (edessä) osallistuivat reserviläisten puutalkoisiin Anja Sirkkan luona.

Suoraa toimintaa Konnevesipäivillä

Konneveden Reserviläiset ry:llä on jo monen vuoden ajan ollut oma esittelypiste Konnevesipäivillä. Kahden päivän aikana yhdistyksemme aktiivit ovat esitelleet reserviläisjärjestöjen toimintaa ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kurssitarjontaa. Lisäksi reserviläiset ovat kertoneet Keski-Suomen maakuntajoukkojen tarjoamista mahdollisuuksista aktiivisille reserviläisille.

Reserviläisten esittelypiste on kiinnostanut Konnevesipäivien yleisöä. Näyttävän esittelypisteen ovat kruunanneet Ari Heikkilän aseet ja ajoneuvot, joita hän vuosi toisensa jälkeen on tuonut yleisön ihailtaviksi. Tutuiksi ovat tulleet esimerkiksi Sergei Ilmatorjuntatykki, raskas kranaatinheitin, Valmet Terra 865 BM –sotilaspyörätraktori, Zil-maastokuorma-auto ja monet muut Suomen puolustusvoimien käytössä olleet aseet ja ajoneuvot.

Myös aito nokipannukahvi ja tuoreet, suussa sulavat munkit ovat osoittautuneet erinomaisiksi sisäänheittäjiksi. Harva pystyy vastustamaan nokipannukahvin ja tuoreiden munkkien huumavaa tuoksua, joka on johdattanut yleisön kuin huomaamatta reserviläisten esittelypisteelle. Vapaaehtoinen kahvimaksu on mennyt lyhentämättömänä paikallisten sotainvalidien ja –veteraanien hyväksi. Myös arpajaisten tuoton yhdistyksemme on lahjoittanut kunniakan-salaisillemme.

Reserviläistoiminnan esittely Konnevesipäivillä on toiminut erinomaisena jäsenhankintakeinona. Yhden viikonlopun aikana yhdistyksemme on saanut runsaasti uusia jäseniä näyttävän osaston ja aktiivisten esittelijöidemme ansiosta. Suora, henkilökohtainen kontakti voittaa parhaankin esit-

teen jäsenhankinnassa. Myös monen keski-suomalaisen reserviläisen ura Keski-Suomen maakuntajoukoissa on saanut alkunsa reserviläisten esittelypisteeltä.

Tietoa ja taitoa kursseilta

Konnevesipäivien viikonloppuna ja itsenäisyyspäivänä reserviläiset ovat olleet MPK:n kursseilla. Itsenäisyyspäivänä reserviläiset ovat olleet reserviläisosastona mukana jumalanpalveluksessa, kunniakäynnillä sankarihautausmaalla ja pääjuhlassa. Jumalanpalveluksessa reserviläiskouros on perinteisesti laulanut ensimmäisen virren ja päätösvirren.

Yksi vuoden kohokohta on Keski-Suomen maanpuolustusjuhla, jossa olemme olleet aktiivisesti mukana. Kunniatehtävämme on kantaa lippulinnassa veteraanijärjestöjen ja reserviyhdistysten lippuja.

Muille MPK:n kursseille jäsenemme osallistuvat oman kiinnostuksensa mukaan.

Sinivalkoisia säveliä

Vuonna 2011 yhdistyksemme johtokunta päätti järjestää rantakala- ja yhteislauluil-lan. Kokouksessa eräs johtokunnan jäsen ehdotti, että reserviläiset voisivat esiintyä tilaisuudessa. Johtokunta hyväksyi ajatuksen. Reserviläiskouros syntysanat oli lausuttu.

Kun ajatus laulavan reserviläisosaston muodostamisesta oli hyväksytty, löysivät entiset tiernapojat, entiset kirkkokuorolaiset, nykyiset harrastelaulajat ja yhdistyksen puolivakinaisen musiikin ammattilainen hyvin nopeasti yhteisen sävelen. Kuoron ensiesiintyminen oli seurakunnan leirikeskuksessa järjestämässämme rantakala- ja yhteislauluillassa. Ilta osoitti, että kuoro oli paikkansa lunastanut.

Kuoron maine alkoi levitä yli koko maan

tai ainakin yli koko Konneveden. Kuoroa alettiin jopa pyytää esiintymään. Ensiesiintymisen jälkeen kuoromme on esiintynyt varsinkin veteraanien tilaisuuksissa, mutta muistakaan esiintymispyynnöistä ei kuoromme ole kieltäytynyt.

Kuoron ohjelmistoon ovat alusta asti kuuluneet isänmaalliset, hengelliset ja perinteiset suomalaiset laulut. Kuoron kokoonpano vaihtelee sen mukaan, miten kukin pääsee mukaan. Yleensä kuorolaisia on paikalla kymmenkunta, mutta varsinkin viikonloppuisin järjestettävissä tilaisuuksissa huomattavasti enemmän. Kuoromme laulaa yksinäänisesti, mutta joskus laulu saattaa tahattomasti lipsahtaa moniäänisyyden puolelle.

Reserviläiskouros ovat tervetulleita kaikki musiikista kiinnostuneet, niin miehet kuin naisetkin. Edes mahdollinen laulutaidon ruostuminen ei ole este osallistumiselle. Kuoromme harjoittelee tarpeen mukaan, yleensä muutama päivä ennen esiintymistä. Alusta asti kuoromme on noudattanut tinkimättömästi Kanki-Kaikkosen kuolematonta ohjetta: Liika harjoittelu aiheuttaa vain tarpeetonta kankeutta!

Vaikka kuoromme ei ihan joka päivä harjoittelekaan, ilmeisesti jonkinlaista kehitystä on tapahtunut – ainakin mikäli uskomme yhdistyksemme viihdepäälikköä. Ja miksipä emme uskoisi. Viihdepäälikkömme mukaan reserviläiskouros on ”mahotonta ossoomista”.

Patruunoita pesään ja reikiä tauluun

Vielä 1980-luvulla Konnevedellä oli aktiivista ampumatoimintaa. Yhdistyksemme jäsenet osallistuivat menestyksekkäästi erilaisiin ampumakilpailuihin. Reserviläisten ampumatoiminta kuitenkin hiipui vetäjien puutteeseen. Osa reserviläisistä jatkoi ampumatoimintaa Konneveden Ampujat ry:n riveissä. Toki monet jäsenemme ovat pitäneet ampumataitoaan yllä omatoimisesti.

Tänä vuonna ampumatoiminta nousee uuteen kukoistukseen. Toukokuussa alkavat reserviläisten omat ampumavuorot Konneveden Riistanhoitoyhdistys ry:n ampumaradalla. Ampumaan pääsee jokainen reserviläisyhdistyksen jäsen, jolla on ampumavakuutus. Ammunnan valvojina ja vastuuhenkilöinä toimivat aktiivireserviläiset. Omilla vuoroillamme voimme käyttää omia aseitamme ja Keski-Suomen Reserviläispiiri ry:n hankkimia reserviläiskiväärejä.

Varuskunnat tutuiksi

Yhdistyksemme on vuosittain tehnyt kesäretken johonkin varuskuntaan. Viime vuosina olemme vierailleet eteläisen Suomen varuskunnissa.

Varuskuntavierailun jälkeen olemme

Ilmatorjuntakonekiväärin simulaattori kiinnosti nuorta yleisöä Konnevesipäivillä.

nousseet laivaan ja tehneet tiedusteluretkien Suomenlahden eteläpuolelle. Tiedusteluretkiemme kohteiksi olemme valinneet strategisesti tärkeitä kohteita. Kohteiden strategista merkitystä olemme arvioineet tietysti reserviläisnäkökulmasta. Esimerkiksi toissa vuonna kohteenamme oli Sakun olutpanimo.

Leppoisaa yhdessäoloa hyvässä seurassa

Aina silloin tällöin on syytä heittää solmio nurkkaan ja vaihtaa vapaalle. Epäsäännöllisen säännöllisesti järjestämme illanistujaisia ja saunailtoja eri paikoissa. Näissä tilaisuuksissa voimme vapaasti vaihtaa ajatuksia reippaassa reserviläishengessä.

Yksi vuoden kohokohdista on ollut yhdistyksemme pikkujoulu Vanginpään suuressa tuvassa. Loistavissa puitteissa olemme saaneet nauttia runsaista pöydän antimista ja erityisesti hyvästä seurasta. Jotain Konneveden reserviläisistä kertonee se, että itse joulupukki on vierailut pikkujoulujuhlissa ja jakanut jopa lahjoja! Ilmeisesti ainakin jotkut yhdistyksemme jäsenet ovat ainakin joskus olleet kiltejä.

Yhteistyössä on voimamme

Konneveden reserviläisyhdistys tekee tiivistä yhteistyötä paikallisten yhteisö-kumppaneidensa kanssa. Pienessä kunnassa yhteistyön tekeminen on mutkatonta, koska kaikki tuntevat toisensa. Moni yhdistyksemme järjestämä tapahtuma olisi jäänyt toteutumatta ilman hyviä yhteistyökumppaneitamme. Mutta yhdistyksemme ei ole pelkästään saavana osapuolena; myös meillä on paljon annettavaa muille. Voimavarat yhdistämällä on pienessäkin kunnassa mahdollista saada paljon aikaan.

Tärkeimpiä yhteistyökumppaneitamme ovat Konneveden Osuuspankki, Konneveden seurakunta, Konneveden kunta, Konneveden Järvelpelastajat ry. ja Vapaaehtoinen pelastuspalvelu.

Mistä niitä jäseniä oikein tulee?

1970-luvulla Konneveden reserviläisten yhdistystoiminta oli vielä voimissaan. Toiminnassa oli mukana paljon veteraaneja. Seuraavalla vuosikymmenellä yhdistystoiminta kuitenkin hyytyi, mutta ampumatoiminta jatkui aktiivisena. 1990-luvulla ja 2000-luvun alussa yhdistyksemme eli hiljaiseloa.

Vuonna 2004 paikalliset reserviläiset päättivät herättää yhdistyksemme ruusun unesta. Jäsenmäärä lähti rakettimaiseen nousuun. Vuonna 2003 yhdistyksessämme oli 20 jäsentä. Kymmenessä vuodessa jäsenmäärä nousi 122:een eli peräti 510 %! Jäsenmäärä on varsin hyvä, kun ottaa huomioon, että kunnassamme on noin 2 900 asukasta. Erityisen ilahduttavaa on se, että olemme saaneet runsaasti naisia jäseniksemme.

Jäsenhankinnassa luotamme suoraan toimintaan. Henkilökohtainen kontakti on osoittautunut tehokkaaksi jäsenhankintakeinoksi. Varsinkin Konnevesipäivillä olemme saaneet runsaasti uusia jäseniä.

Tervetuloa mukaan reippaaseen reserviläistoimintaan!

Tekstit: Jouko Hyppönen

Kuvat: Konneveden Reserviläiset ry

Jouko Hyppönen ja Ritva Viiri keräsivät varoja sotiemme veteraaneille. Oman panoksensa keräykseen antoi Tyyne Jalkanen.

Haastateltavina Salme ja Ahti

Konnevesipäivillä kolme vuotta sitten nokipannukahvin tuoksu toi meidät Konneveden reserviläisten esittelyltään, jossa esiteltiin yhdistyksen toimintaa.

Upeat valokuvakansiot loivat mielikuvan hyvin toimivasta yhdistyksestä ja toiminnasta, jossa haluaisimme olla mukana.

Täytimme jäsenhakemukset ja tulimme hyväksytyiksi, vaikka olemmekin suolahtelaisia. Vieraspaiikkakuntalaisuus ei ole näkynyt millään tavalla, vaan päinvastoin olemme saaneet yhdistyksestä uusia ystäviä toiminnan kautta. Tunneimme todella kuuluvamme joukkoon ja saamamme tehtävät ovat yhteenkuuluvuuden tunnetta vielä lisänneet.

Toiminta on ollut antoisaa. Erityisen antoisia ovat olleet retket, joissa on aina

yhtenä osana varuskuntavierailu. Varuskuntiinhan ei muuten pääsikään kuin reserviläisryhmissä. Myöskin erilaiset muut tilaisuudet antavat yhteenkuuluvuuden tunnetta. Näistä erityisesti voisi mainita itsenäisyyspäivän monet reserviläisten toteuttamat tilaisuudet, jotka Konnevedellä ovat erityisen hyvin järjestettyjä ja juhlallisia.

Ilo otetaan yhdessä irti perinteisessä pikkujoulussa hienoissa puitteissa. Pidämme tärkeänä maanpuolustustyötä, jota voimme toteuttaa yhdistyksen jäseninä.

Salme Maukonen

Työskentelen ruokapalvelutyöntekijänä Sumiaisissa. Kuulun Ääneseudun Maanpuolustusnaisten hallitukseen ja olen käynyt lukuisia MPK:n kursseja. Hoidin muonituspäällikön tehtävät valtakunnallisessa Koppelo-jotoksessa, joka

pidettiin Ääneseudulla 2010. Lisäksi olen itse osallistunut useisiin valtakunnallisiin jotoksiin. Veteraanityö on sydäntäni lähellä. Olen sihteerinä Suolahden Sotaveteraanien Naisjaostossa ja kahvitan sata-päisen Veteraanivastuu-keräysporukan. Mummun rooli on myös tärkeä ja kesäisin huristelen moottoripyörällä.

Ahti Ojanen

Työurani tein ilmapvoimissa ja olen nyt eläkkeellä. Pienessä mittakaavassa olen kuitenkin vielä työskennellyt Ilmasotakoulussa tuntiopettajana. Toimin melko tiiviisti Lentotekniikan Killassa ja kirjoittelen ilmailuaiheisia juttuja pariin ilmaluvään lehteen: Lentorattaaseen ja Siivet-lehteen. Suolahden Sotaveteraanit ry:n sihteerinä olen ollut seitsemän vuotta. Lisäksi ajelen moottoripyörällä Salmen kanssa kesäisin.

MP-myymäälästä kuoriutui Inttistore

Uudistuksella tavoitellaan parempaa tunnettuutta ja näkyvyyttä

Inttistore noudattaa jatkuvan kehityksen periaatetta.

Toimitusjohtaja Tuomo Simojoki oli avajaisviikolla muikana myymälän uudesta ilmeestä.

Erä- ja armeijavarusteita kauppaava MP-myymäälä uusiutui marraskuun alussa. Nimeksi tuli Inttistore, ja Helsingissä sijaitseva myymälä koki täydellisen muodonmuutoksen.

Kauppaa pyörittävän Maanpuolustusyhtiön toimitusjohtajan Tuomo Simojoen mukaan muutoksella tavoitellaan vahvempaa asemaa Suomen markkinoilla.

– Myymälän nimi on koettu ongelmaksi, sillä liian moni sekoittaa sen moottoripyöriin, Simojoki kertoo.

– Tahtotilana on tulla paremmin näkyville. Meitä ei tunneta riittävästi hyvin, ja tätä lähdetään nyt muuttamaan.

Inttistoren tuotevalikoima pysyy entisenkaltaisena: tarjolla on sotilasvarusteita sekä erä- ja turvallisuustuotteita. Vastaisuudessa erityistä huomiota kiinnitetään army- ja turva-alan tuot-

teisiin.

– Niissä uskon kasvuun, kun taas erätuotteiden markkinat ovat hyvin kilpaillut, Simojoki toteaa.

Suurin kasvu verkosta

Tuotevalikoimaa lähdetään kehittämään voimakkaasti. Joitain vanhentuneita tuotteita jää pois ja uusia tulee tilalle. Erityistä huomiota kiinnitetään tuotteiden saatavuuteen.

– Meiltä saa yhä puolustusvoimien virallisia tuotteita, ja pyrimme entisestään tiivistämään yhteistyötä puolustusvoimien kanssa, jotta saisimme enemmän näitä tuotteita tarjolle.

Pohjoisen Hesperiankadun myymälään on tehty kokonaisvaltainen uudistus: niin kassajär-

jestelmä, verkkokauppa kuin lähetys- ja maksujärjestelmät on uusittu. Samalla myymälän konsepti on muuttunut enemmän showroom-tyyppiiseksi.

– Uskomme, että suurin kasvu tulee verkosta. Myymälässä tuotteet ovat nähtävillä ja kokeiltavissa.

Uuden nimen taustalla on keväällä järjestetty nimikilpailu, johon saatiin yli 600 ehdotusta. Inttistore valikoitui nimeksi kahdesta syystä:

– Sana intti ohjaa ajatukset oikeaan suuntaan, ja storella haettiin nuorekkuutta sekä kansainvälisyyttä. Avaamme vielä tämän vuoden aikana kansainvälisen verkkokaupan.

Etuja liittojen jäsenille

Uudistuksen myötä Inttistore tarjoaa reserviläisjärjestöjen jäsenille uusia jäsenetuja. Reserviläisliiton ja Reserviupseeriliiton jäsenkorti toimii kanta-asiakaskorttina, jolla saa kuukausittain vaihtuvia etuja.

Järjestelmää kehitetään edelleen ensi vuonna, jolloin sen yhteydessä pystytään hyödyntämään myös uutta jäsenrekisteriä.

– Tahdomme olla kenttään päin aktiivisia ja palvella jäsenistöä paremmin, jotta Inttistore koettai- siin jäsenten omaksi liikkeeksi, Simojoki sanoo.

Myös uutta asiakaskuntaa tavoitellaan, erityisesti naisia. Tavoitteena on tarjota esimerkiksi pieniä kokoja sekä sellaisia tuotteita, joita myös naiset voivat ostaa.

Valmista ei kuitenkaan tule yhdessä yössä.

– Toivommekin rakentavaa palautetta asiakkailtamme, Simojoki sanoo.

Maanpuolustusyhtiö on Reserviupseeriliiton ja Reserviläisliiton tasaosuuksin omistama palveluyhtiö, joka myymälän lisäksi kustantaa Reserviläistä sekä ylläpitää liittojen jäsenrekisteriä.

Teksti ja kuva: Mirva Brola

Testiammunnat käyntiin

Viime vuonna järjestettiin Keski-Suomessa ensimmäisiä reserviläisen testiammunta- kursseja Kivijärvellä ja Pihtiputaalla. Pihtiputaalla oli ensimmäisen kerran käytössä reservipiirin ja Tikkakosken reserviläisten reserviläiskiväärit. Tänä vuonna järjestetään MPK:n kursseina kymmenkunta testiammuntaa eri puolilla Keski-Suomea.

Ampumamuoto on kehitelty Keski-Pohjanmaan puolella, kyseessä on 8-osainen, aikarajoitteinen ampumamuoto, joka testaa ja kehittää ampujien tilanteenmukaista aseenkäsittely- ja ampumataitoa. Ampumamatka on maksimissaan 100 m tai vaihtoehtoisesti 75m, ja lyhimmillään 25 m., eli ammuksia voidaan suorittaa myös paikallisilla riistanhoitoyhdistysten radoilla. Ammunta alkaa 100 m matkalta makuuammunnalla ja lähenee testi kerrallaan aina 25 metriin, jossa ammunnat suoritetaan seisten, ml. lippaanvaihto, häiriö ja käännösammunnat. Samoin mitä lyhyemmäksi ampumamatka menee, sitä vaativampi ampumasuoritukselta tulee sekä suoritusaikea lyhenee.

Aikaisempaa ampumakokemusta ei vaadita, mutta turvallisuuteen kiinnitetään erikoista huomiota siten, että kaikki ampumasuoritukset kylmäharjoittelun siten, että ammunnanjohtaja ja kouluttaja näyttää testiosion kokonaissuorituksen, jonka jälkeen koko ammutettava joukko

harjoittelee testiosion vaiheittain ja lopuksi vielä harjoitellaan osio kokonaissuorituksena ja tämän jälkeen, kun ammunnanjohtaja ja koulutettavat on sitä mieltä, että jokainen hallitsee osion, aloitetaan kovapanosvaihe. Kovapanosvaihe ammutaan aina yksitellen, muiden odotellessa turvallisen matkan päässä odotusalueella.

Marraskuussa pidettiin Tikkakoskella Reserviläisen testiammuntajoukkojen kouluttaja – ja suunnittelukurssi, jossa mukana oli maakuntajoukkojen väkeä sekä ammunnan harrastajia eri puolilta Keski-Suomea. Tällä kursilla hiottiin testiammuntajoukkojen olosuhteisiin eli lähinnä yhtenäistettiin ammunnat maakuntajoukoille opettavien kohteensuojausammuntojen mukaisiksi ja testiammuntajoukkojen otettiin mukaan voimakkaampi koulutuksellinen ote. Toisin sanoen nämä testiammunnat voisivat toimia myös maakuntajoukkojen henkilöstölle opettavien taitojen testaamiseen. Toki testiammunta tuo mukavasti toiminnallisen lisän kaikkien ammunnasta kiinnostuneiden reserviläisten ammunnan harrastamiseen!

Vuoden ensimmäinen testiammunta järjestetään Tikkakoskella 15.3.2014. Ilmoittautuminen tapahtuu MPK:n koulutuskalenterin kautta, josta näkyy myös tarkemmin muitten testiammuntojen päivämäärät.

Tervetuloa ammuntoihin!

Teksti ja kuva: Mika Marin

Reserviläisen testiammunnan kouluttaja – kurssin kurssilaisia ampumassa. Vuorossa testiammuntaosio 2, polviammunnan kylmäharjoittelu.

PalkintoPaja

mitalit, pokaalit, lautaset, plaketit, patsaat, kangasmerkit, pinssit, viirit, kaiverrukset...

Vasarakatu 9,
40320 Jyväskylä
p. 014-616 890
GSM 040 559 9680
www.palkintopaja.fi

Canon
Business Center JKL

Tähtipalvelut
Lauttaanaho

040-7448324
tahti.palvelut@pp.inet.fi

• Tilausajot 20-50 hlö busseilla

• Matkapaketit ryhmille

• Viron kylpylä- ym. matkat

• KATSO MATKOISTA

• www.lauttaanaho.com

• Tavarakuljetukset

umpikuorma- autolla, jossa

perälautanostin.

VERHOOMO

• 040-7268951/ Taina

• taina.verhoomo@hotmail.com

• Ajoneuvoverhoilu

• Huonekaluverhoilu

• Kankaat ja tarvikkeet

LÄHITAPIOLA
VAKUUTUKSET • PANKKI • SUOJUTUKSET

Tulkkina ihmisen ja tietotekniikan välissä

www.relator.fi

Relator

– Vakaasti väylällä –

Asemakatu 4 a
40100 JYVÄSKYLÄ
(014) 411 0000

mikael.juujarvi@lakiluotsit.fi

LAKILUOTSIT

Kokoukset, juhlat, ohjelmapalvelut, pitopalvelu

Laukaan
Tupasvilla

Ränssintie 5, Kuusa, Laukaa
www.tupasvilla.net
puh 0207 410 100

www.hurttahuoltamo.fi

Lihahuoltoja ja täyshoitoa Parhaalle
Ystävälle ammattitaidolla!

HurttaHuoltamo

Urheilukoiraohjaroja Tiina Siimekselä
P. 044 - 2579008

Tilausajot 16-32 -paikkaisilla busseilla
sekä kahdella taksilla.

Toimialueena koko Suomi.

Myös pyörätuoli- ja parikuljetukset.

JOUSMÄKI

Veijo Jousmäki, Soini puh. 044-5288141

www.jousmaki.fi

PALVELUKSESSANNE 24H/VRK

Maanpuolustusnaiset

Saarijärven Maanpuolustusnaiset

SAARIJÄRVELLÄ

”..... Nyt on yhä nuorempien sukupolvien aika liittyä tähän katkeamattomaan perinteen vaalijoiden ketjuun ja rakentaa Isänmaallemme hyvää tulevaisuutta”.

Sotien veteraanisukupolvelta viestikapula siirtyi ensimmäiseksi Saarijärven Maanpuolustusnaisten. Viestikapulan luovuttivat vasemmalta toiselta Ilta Ikkala, sotilaspoikien Asko Saarikorpi ja sotaveteraaninaisista Annikki Iso Ahola. Viestikapulan vastaanottivat Eija Harju ja Maija Siitonen.

Tervetuloa turvallisen ampumaharjoittelun kurssille!

”Teidän asianne on kaikkialla maassamme ylläpitää sitä keskinäisen luottamuksen ja toveruuden henkeä. Minkä sodan yhteiset koettelemukset ovat luoneet, sekä ympäristöönne kasvattaa uskoa ja luottamusta tulevaisuuteen. Sotiemme veteraanit, miehet ja naiset, ovat kehittäneet ja turvanneet Isänmaataan ja jättäneet sen lapsilleen parempana kuin sen saivat. He taistelivat saadakseen rauhan. Nyt on yhä nuorempien sukupolvien aika liittyä tähän katkeamattomaan perinteen vaalijoiden ketjuun ja rakentaa Isänmaallemme hyvää tulevaisuutta”.

Näillä saatesanoilla siirtyi vuosina 1939-1945 käymien sotien veteraanisukupolvelta viestikapula liitteeseen Saarijärven Maanpuolustusnaisten. Viestikapulan on hankkinut Saarijärvi Seura. Maanpuolustusnaiset luovuttavat viestikapulan tulevana

itsenäisyyspäivänä juhlallisina menoin nuorison edustajille. – Nuorissa on tulevaisuus ja heillä on ymmärrystä siitä, mitä on itsenäinen isänmaan, toteaa yhdistyksen puheenjohtaja Eija Harju.

Anonyymit Allit Hattu -jotoksessa 2013. Kuva Jussi Ojala.

Hiskinmäen maapohjahallilla talviaikaan sekä Paukkulan ampumaradalla kesällä. Keuruun, Saarijärven ja Jyväskylän yhdistysten toiminnassa aseenkäsittely on ollut hyvin vieras asia. Yksittäiset naiset ovat osallistuneet Intti tutuksi koulutukseen, jossa on hieman kokeiltu lasera-seella ampumista.

Maanpuolustusnaisten vuositaisissa valtakunnallisissa maastovaellustapahtumissa ampuminen on aina yhden rastin tehtävänä. Vaikka tapahtuma onkin leikkimielinen eikä tosissaan kilpailla, niin useasti on harmittanut se, että joukkueen kymmenestä laukauksesta maalitauluun saadaan vain pari osumaa. Tosin viime vuonna Hattulan jotoksessa kivien ampuminen ritsalla ei sekään ollut mieltä ylentävää.

Tulevan Vellamo-jotoksen ja

parempien tulosten innoittamina Jyväskylän Maanpuolustusnaiset järjestävät Tikkakosken Ampujien kanssa kolme iltaa kestävä kurssin ampuharjoittelusta. Ampumataitojen lisäksi aseenkäsittelyyn, huoltoon, säilyttämiseen ja lupa-asioihin liittyy paljon sellaista tietotaitoa, jota jokaisen olisi hyvä tietää. Eikä olisi pahitteeksi, jos tunnistaisi erilaiset aseet ja niiden käyttötarkoituksetkin. Näillä odotuksilla naiset ovat lähdessä oppimaan uutta. – Tälle ensimmäiselle kurssille voidaan ottaa parikymmentä naista. Nyt on erinomainen tilaisuus tulla tutustumaan ammuntaan harrastuksena ja saada ohjausta lajin huippuosaajilta, toteaa Leena Hietala Jyväskylän Maanpuolustusnaisten.

– Eila Keinonen

”Ammutteko työ?”

Keski-Suomen Maanpuolustusnaisten piirin järjestäytymiskokouksessa Saarijärvellä Eija Harju nosti tuon niin monelle maanpuolustusnaistelle tutun kysymyksen kahvipöytäkeskusteluun ammutaanko me, soditaanko me? Tästä aiheesta nousi hyvä keskustelu, jossa totesimme, että maanpuolustusnaiset ovat hyvinkin isänmaanmaallisia ja osallistuvat aktiivisesti erilaisiin vapaaehtoisen maanpuolustustyön tehtäviin henkilökohtaisen kiinnostuksen pohjalta ammatti- tai koulutustaustasta riippumatta.

Maanpuolustusnaisten toiminnassa korostetaan henkisen ja fyysisen kunnon vahvistamisesta sekä arjen turvallisuutta. Yhä useampi nainen koulutetaan tai kouluttaa varautumaan kriisi- ja poikkeusolojen tehtäviin. Sekin todettiin, että meidän naisten erikoisosaaminen on ollut kysyttyä suurissa massatapahtumissa.

Ampumaharjoittelun kurssi

Äänekosken Maanpuolustusnaiset ovat käyneet satunnaisesti ampumaharjoituksissa

KEVÄTKOKOUKSET, Maanpuolustusnaiset

Tiistaina 11.3. klo 18 Jyväskylän yhdistys Vaajakosken Teollisuustalolla, Mediakeskus Viestin tiloissa

Keskiviikkona 12.3. klo 17 Saarijärven Maanpuolustusnaiset Maija Siitosen kotona Manttaalikunnan talossa.

Torstaina 13.3. klo 18 Äänesseudun maanpuolustusnaiset Äänekosken kaupungintalolla ja klo 19 maanpuolustusilta. Mikko Porvalin esitelmä tiedustelu ja asekatkenta.

Torstina 20.3. Keurusseudun Maanpuolustusnaiset kevätkokous Kalettomalla ja Tapio Paappasen esitelmä.

Perjantaina 21.3. klo 18.30 Keski-Suomen Piiri Äänekoskella antiikki- ja entisöintiliike Idefixissä.

Naisten Valmiusliiton Keski-Suomen alueneuvottelukunnan kevätkokous

keskiviikko 23.4. SPR:n Jyväskylän toimistolle Mataran kadulla. Valmiuspäällikkö Riitta Kangaskesti kertoo avustustyöstä mm. Haitilla ja Nigeriassa.

Maanpuolustusnaiset

Turvallisen ampumaharjoittelun kurssi

Maanpuolustusnaisten Jyväskylän yhdistys järjestää kurssin Tikkahallissa yhteistyössä Tikkakosken Ampujien kanssa kolmena tiistaina 25.3., 1.4. ja 8.4. klo 18. Jäsenille kurssin hinta on 3 €/ilta, ei jäsenille 5 €/ilta. Yhteiskuljetukset tarvittaessa Jyväskylästä. Paikkoja on rajoitetusti – ilmoittaudu Leena Hietalalle: hietalle (at) gmail.com tai 040 416 1250.

Valtakunnallisia tapahtumia

16-18.5. Jotos Vellamo, Lahti
Maastovaellus Salpausselän mahtavista maisemista. Ilmoittautuminen 1.3.-21.4. www.mpk.fi

la 28.6 - su 29.6 Salpausselä
”Kevyt korsukierros” www.maanpuolustusnaistenliitto.fi

Yhteistyökoulutukset

Maanpuolustuskoulutus Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikkö

Intti tutuksi naisille - kurssi 12.-13.4 Kevät Luonetissa Tikkakoskella. Kurssin johtajana Anita Korhonen ja varajohtajana Leena Hietala. Lisätietoja www.mpk.fi

Naisten Valmiusliiton Keski-Suomen alueneuvottelukunta

Kuusenkerkästä siirapiksi kurssi järjestetään 13.-14.6. Tikkakoskella. Lisätietoja www.mpk.fi

Nastaharjoitus, syys 2015 on Tikkakoskella. Kurvassa Anita Korhonen, Kaija Koponen ja Naisten Valmiusliiton vt. pääsihteeri. Heli Eräkorpi tapahtuman ensimmäisessä suunnittelupalaverissa.

Valtakunnallinen Nasta-harjoitus
HELENE Tammisaari 16.-18.5.
ilmoittautuminen päättyy 11.4.

SAVOTTA 2014 Valkeala 3.-5.10.
ilmoittautuminen alkaa 19.5.

Lisätietoja: www.naistenvalmiusliitto.fi

Maanpuolustustyötä tekevät naisjärjestöt www.ksrespiirit.fi -sivulla!

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS
FÖRSVARSBILDNINGSFÖRENINGEN

LÄNSI-SUOMEN MAANPUOLUSTUSPIIRIN KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKKÖ (KSKOTUYKS)

Ilmoittaudu kursseillemme osoitteessa www.mpk.fi

Kotuyksikön päällikkö Riku Tenhunen, puh. 040 751 5233
Koulutuspäällikkö Jukka Särkinen, puh. 040 934 2205

KESKI-SUOMEN KOULUTUS- JA TUKIYKSIKÖN KURSSITARJONTA MAALIS - KESÄKUU 2014

Alla on osa Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikön (KStukiyks) kurssitarjottimesta. Parhaiten pääset tutustumaan kursseihin osoitteessa www.mpk.fi -Tutustu kursseihin ja ilmoittaudu - Valitse alue kohdasta Keski-Suomi - Hae. Nyt näet näkymässä KSKotuyksikön kurssit, joita plikkaamalla pääset ko kurssin etusivulle, sisältöön ja lisätietoihin. Sivuja päivitetään jatkuvasti. Kurssien ajankohdat alla ovat osittain avoimna ja suunnitelmallisia joten tarkista tarkka ajankohta sivuiltamme kyseisen kurssin kohdalta.

Huomio puolustusvoimien tilaamasta koulutuksesta!

Puolustusvoimien MPK:lta tilaama koulutus on aina sotilaallista koulutusta. Keski-Suomen aluetuimisto (KSALTSTO) kutsuu reserviläiset vapaaehtoiseen harjoitukseen (VEH) puolustustusvoimien tilaamille kursseille lähettämällä veh-kutsun ja MPK:n kurssitiedotteen.

Reserviläinen, joka et ole saanut veh-kutsua ao kurssille, mutta tunnet mielenkiintoa kurssia kohtaan ja tunnet kuuluvasi kohdejoukkoon, voit ilmoittaa kurssihalukkuutesi ilmoittautumalla kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä (THJ). Tämän jälkeen MPK esittää sinua kurssin tilanneelle puolustusvoimien yksikölle kutsuttavaksi kurssille. Kyseinen puolustusvoimien yksikkö tekee päätöksen valinnastasi.

Mikäli sinut hyväksytään kurssille, saat siitä KSALTSTO:n lähettämän veh-kutsun ja kurssitiedotteen, et muuta ilmoitusta.

HUOM! Mikäli ilmoitat KSALTSTO:lle tulevasi kurssille (=ilmoitat tulosi veh-kutsun B-osalla), muuta vahvistusta tai ilmoitusta et saa.

Korvaavat kh-vuorokaudet saat sot.valm.palv. kursseilta vain silloin kun olet itse kirjautunut kurssille MPK:n tietojenhallintajärjestelmässä ns. pysyvänä käyttäjänä.

1. Puolustusvoimien tilaama koulutus (veh)		
KURSSIN AJANKOHTA	KURSSI	PAIKKA
4.-6.4.2014	JOPO-ITPSTO	Parola
5.4.2014	B-ajolupakurssi	Tikkakoski
12.-20.4.2014	Toiminta rakennetulla alueella	Tikkakoski
25.-27.4.2014	Yksittäisen taistelijan taidot (ICCS-kurssi)	Tikkakoski
17.5.2014	Maakuntakomppanian virka-apukurssi 2	Tikkakoski
24.-25.5.2014	Taisteluensiapukurssi (TCCC-kurssi)	Tikkakoski
6.-8.6.2014	Johtamisharjoitus sotilasjohtajille	Tikkakoski

2. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus		
22.3.2014	Hiihtomarssi	Tikkakoski
4.-6.4.2014	Golanilla palvelleiden palveluskokemusten käsittely- ja purkutilaisuus	Tikkakoski
11.- 13.4.2014	Kevät-Luonetti: Harjoituksen johto ja huoltokurssi	Tikkakoski
11.- 13.4.2014	Kevät-Luonetti: Varautumisen kurssi	Tikkakoski
12.4.2014	Testiammunta/reserviläiset	Tikkakoski
12.- 13.4.2014	Kevät-Luonetti: Intti tutuksi naisille ja muu vapaaehtoinen mp-koulutus	Tikkakoski
12.- 13.4.2014	Ammunnan ja ammunnan johtamisen perusteet	Tikkakoski
19.4.2014	KSKOTU:n ampumakilpailupäivä (Komendantin Cup I/2014)	Tikkakoski
19.- 20.4.2014	Taktinen pistooli I	Keuruu
21.-27.4.2014	Ammunnan peruskurssi (Ampumakortti)	Tikkakoski
26.4.2014	KSKOTU-yksikön koulutus- ja suunnittelutilaisuus 2/2014	Tikkakoski
26.4.2014	SRA-kurssi (teoria)	Tikkakoski
3.5.2014	Testiammunta/reserviläiset	Tikkakoski
9.-11.5.2014	Mielenterveyden ensiapu 1, MTEA 1 ohjaajakoulutus	Tikkakoski
10.-11.5.2014	Taktinen kivääri I	Tikkakoski
16.-18.5.2014	VAPEPA-leiri	Tikkakoski
17.5.2014	Testiammunta/reserviläiset	Tikkakoski
17.5.-18.5.2014	Ammunnan peruskurssi (Ampumakortti)	Tikkakoski
24.5.2014	Polkupyörämarssi 80 km	Tikkakoski
24.-25.5.2014	Kurssinjohtajan ja kurssivääpelin kurssi	Tikkakoski

3. Varautumis- ja turvallisuuskoulutus (VARTU)		
1.4.- 20.5.2014	Arki turvalliseksi	Muurame
1.- 30.4.2014	Taloyhtiön turvakurssi	Keuruu
4.-5.4.2014	Kevätretki ”Mies kanssa”	Tikkakoski
1.5.2014	Hygieniapassi-kurssi	Kivijärvi
1.-31.5.2014	Koululaisenturvakurssi	Kivijärvi
1.-31.5.2014	Arjen turvallisuuden peruskurssi	Viitasaari

4. Muu koulutus ja tapahtumat		
28.6.2014	Wilma-markkinat	Viitasaari

TÄHTÄÄPÄ TÄNNEPÄIN.

Aseet, ampumatarvikkeet ja
armeijavarusteet palvelevista
erikoisliikkeistämme:

ARMORIA

Armoria Jyväskylä
Sorastajantie 1A
p. 020 729 9850

Armoria Tampere
Teiskontie 20
p. 020 729 9857

Armoria Kuopio
Tulliportink. 27
p. 020 729 9852

SISÄAMPUMARATA - ELÄMYSPALVELUT
KURSSIT JA KOULUTUS - ASEÄILYTYS JA -LEASING

ARMORIA TRAINING CENTRE

Varikkotie 160, Vaajakoski - p. 020 7299 854 - atc.armoria.fi

AVOINNA:
ti-pe 10-17
la 10-14

**MYYTÄVÄNÄ PUOLUSTUSVOIMIEN
KÄYTÖSTÄ POISTAMAA JA
HYLKÄÄMÄÄ MATERIAALIA:**

**Vaihtuva valikoima mm.
vaatteita, nahkasaappaita,
varsikenkiä, asealan materiaalia,
ja paljon muuta!**

Sorastajantie 1 A 40320 JYVÄSKYLÄ p. 040 315 7666	Harvialantie 2 13210 HÄMEENLINNA p. 040 315 7777	Alasintie 3-7 B 11 90400 OULU p. 040 315 7888
---	--	---

www.sa-kauppa.fi
www.huutokaupat.com/puolustusvoimat

Täyden palvelun autokauppaa jo vuodesta 1964

www.okauto.fi • www.toyota.fi • www.vaihtoautot.net

PALVELEVA TILITOIMISTO

www.tiitaloaaltonen.fi

www.savotta.fi
www.savottastore.fi

Puistojen ja viheralueiden kalustaja
Kauppakatu 14, 40100 Jyväskylä

www.viherlandia.fi

www.nammo.com

Autamme yritystäsi
KASVUUN

020 771 5660 www.jykes.fi

www.kopijyva.fi

- Painotuotteet
- Tekniset piirustukset
- Suurkuva- ja messutuotteet
- Mikrokuvaus
- Digitaalinen tallennus

Viestinnän moniosaaja

 Ahjokatu 12, Jyväskylä
 Puh. 020 792 4400
 Ma-pe 9-17 (myymälä, huolto)
 La 10-15 (myymälä)

www.midare.fi

LASSILA & TIKANOJA OY

Meille voit soittaa koska tahansa

 Asiakaspalvelumme henkilöasiakkaille suomeksi
 0200 3000 on avoinna ma-su 24 h/vrk.

Jyväskylä

Nordea Pankki Suomi Oyj

- * juhlat ja kokoukset maalaismaisemassa
- * majoitusta rauhallisissa rantamökeissä ja piha-aitoissa
- * luonnonmukaisesti kasvatettua naudanlihaa

www.taipaleentila.com
MONIMERKKIKORJAAMO

K. BOROVKOFF KY

Puh. 014 543 910

 Haapakorventie 1
 44200 Suolahti

autokorjaamo.borovkoff@pp.inet.fi

Jyväskylä • Suolahti • Pieksämäki • Varkaus • Viitasaari

Rakennusteollisuus RT • Talonrakennus • Tuoteteollisuus • Infra • Pinta • Tekninen urakointi

Aidosti paikallinen
- Varmasti suomalainen

 KEURUU • KONNEVESI • PETÄJÄVESI • MULTIA
 KANNONKOSKI • KYJÄRVI • LANNEVESI • HANNULA

Tervetuloa asioimaan!
www.poppankki.fi

www.yrityskehitys.com

Rakennuspalvelu

- Uudisrakennukset
- Saneeraukset
- Maalaus/tapetointi
- Vesieristys/laatoitustyöt
- Peltityöt
- Pienkaivuryöt

☎ 0400 916 365

marktopoy@gmail.com
 T.Hakkarainen Äänekoski

TIETOAKSELI YHTIÖT

Talousohjaus
www.tietoakseli.fi

Toiminnanohjaus
www.valueframe.com

Johtaminen
www.odeco.fi

TAVARAA ENEMMÄN KUIN VÄÄPELIN VARASTOSSA

Vasarakatu 1, puh. (014) 3346900, ark. 8-18, la 9-14
www.laattaleevi.fi

SAAT NE SUORAAN MAAHANTUOJALTA

Kylpylähotelli
Peurunka

Protacon Group

Luotettavia palveluita

www.protacon.com

KAKKONEN-YHTIÖT

PEAB

POHJOISMAINEN YHTEISKUNTARAKENTAJA

**KURIKKA
TIMBER**

Erätukku
Jyväskylä, Sorstajantie 1
www.eratukku.fi

PIK|VAL
www.pikval.fi

NCC

**JYKES
KIINTEISTÖT**

allaway
keskuspölynimurit
www.allaway.fi

Danske Bank

JYVÄS-RAKENNE OY
Uusia rivitalohuoneistoja
Jyväskylässä
EDULLISESTI
Puh. 050 313 7962

Kuoppala Finland Oy

Viherrakentamisen kokonaispalvelut: piha- ja vihersuunnitelmat
viherrakennus ja -hoitotyöt

Vaajakosken
toimipiste
Puuralantie 4
40800 Vaajakoski

Päivystysnumeromme: www.kuoppala.fi
Puh. 050 400 6495

Kuoppala Finland

VAIKUTTAVIA TAPAHTUMIA
Järjestäminen on helppoa, koska teemme sen puolestasi.

Todellinen tapahtumakeskus.
Keskeällä Suomessa. Keskeällä kaupunkia.
www.paviljonki.fi

**JYVÄSKYLÄN
PAVILJONKI**

Myyntipalvelu puh. 014 339 8143, myyntipalvelut@paviljonki.fi, Liitakominkuja 12, 40100 Jyväskylä

HORMEL

Automaatiokomponentit ja -laitteet
Keski-Suomen laajimmasta valikoimasta!
Puh. (014) 338 8900, fax (014) 338 8945, www.hormel.fi, e-mail: hormel@hormel.fi

**Hiomo
KANTANEN OY**
www.hiomokantanen.fi
Moottorikoneistusta vuodesta 1977
Puh. 020 7419 800
Kankitie 8, 40320 JYVÄSKYLÄ
Avoinna 7.30-16.30

Winter Extremestä Lumiolioksi

Joutsan lukion talvikurssi toteutui 11. kerran

Onnistuneen teltan pystytyksen jälkeen tytöt muodostivat "Lumiolio 2014 kurssin tunnuskuvan".

Keski-Suomen maanpuolustuspiirin Joutsan-Luhangan paikallisosaston ja Joutsan lukion järjestämä ja oppilaiden keskuudessa hyvin suosittu Lumiolio 2014 on lukiolaisten turvakurssi, jossa opetetaan osallistujaa siirtymään, majoittumaan ja selviytymään talvisissa maasto-olosuhteissa.

Kurssipaikka ja henkilöstö

Kurssi pidettiin Metsänhoitoyhdistys Järvi-Savo Ry:n Joutsan Hanhimäen tutkimus- ja esittelytilalla hyödyntäen maastoa ja olemassa olevia rakennuksia. Kurssi järjestettiin tänä vuonna jo 11. kerran. Kurssilaisia oli 25, kurssinjohtajana toimi Markku Riipinen, ensiapujärjestelyistä vastasivat Jaana Parhiala ja Irmeli Räsänen, muista järjestelyistä Markku Arpiainen ja Sinikka Riipinen. Kurssipaikan huollosta ja päivystyksestä Antti Halttunen ja palo- ja pelastuslaitoksen toiminnasta Teijo Mäkinen. Varusteet saatiin MPK:n KOTU-yksiköltä Tikkakoskelta.

tajana toimi Markku Riipinen, ensiapujärjestelyistä vastasivat Jaana Parhiala ja Irmeli Räsänen, muista järjestelyistä Markku Arpiainen ja Sinikka Riipinen. Kurssipaikan huollosta ja päivystyksestä Antti Halttunen ja palo- ja pelastuslaitoksen toiminnasta Teijo Mäkinen. Varusteet saatiin MPK:n KOTU-yksiköltä Tikkakoskelta.

Ensiapua ja alkusammutusta

Kurssin aikana oppilaat saavat ensiapuopetusta SPR:n ammattilaisilta erilaisten vammojen hoitoon ja selviämiseen kylmissä olosuh-

teissa. Keski-Suomen Pelastuslaitoksen Joutsassa toimivat osajat opettivat alkusammutustaitoja lukiolaisille. Rasvapalo voi syttyä kotikeittiössäkkin ja silloin sammutuspeitteen käytön on oltava tuttua.

Sosiaalista toimintaa

Kurssin muina tavoitteina on yhdessä toimiminen, jolloin saadaan nuoret huomaamaan joukon voima ja tarjotaan nuorille erilaisia elämyksiä suomalaisen tyypillisen metsämaaston tuntumassa. Polttopuiden sahaaminen ja niiden kirveellä pilkkominen, tulen sytyttäminen kamiinaan, teltan lämmittäminen ja ruokaileminen "ulkona" ovat asioita, joita ei kaikilla ole enää kotiololoissa mahdollista kokea. Iltaoyöstä tämä joukko siirtyi otsalamppujensa valossa suksilla maastoon ja mukana oli pari ahkiotakin. Tämä lamppujen jono pimeässä muodosti jo omanlaisensa "Lumiolion", mikä luikerteli johdetusti talvisessa metsässä ja "valloitti" Hanhimäen.

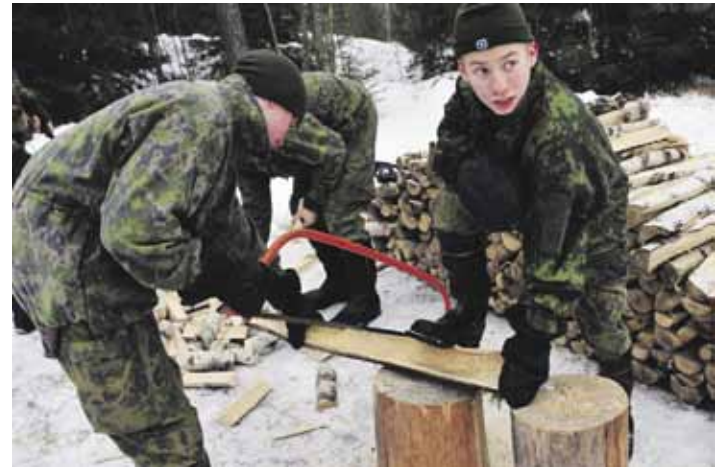
Innostus käsin kosketeltavaa

Alusta alkaen oppilaiden ilmeestä ja toimintaan tarttumisesta oli havaittavissa, että jokainen on tullut tälle erikoiskurssille intoa täynnä. Kenenkään ei tarvinnut osoittaa erikseen mitä piha-alueelle tuodulle halkopinolle pitää ryhtyä valoisan aikana tekemään. Sahaan oli tartuttu ja kirvestäkin osattiin käyttää. Jos tunsi epävarmuutta, niin Joutsan reserviläisissä toimiva Markku Arpiainen kiirehti näyttämään mallisuorituksia kirveen käytöstä ja telttakeppien asentamisesta.

Toiminta jatkuu

Aikuinen henkilöstö kurssilla on säilynyt koko ajan vakiona ja on vuodesta toiseen valmis antamaan oman panoksensa nuorille lukiolaisille. Hyvä toimintamalli mainostaa itse itseään. Nimittäin Joutsan yläasteella olevat jo kyselevät, että onhan lukion aikana tämä kurssi jatkossakin. Arvokasta työtä nuorten hyväksi ei aivan heti keskeytetä.

Teksti ja kuvat: Tapio Paappanen

Olli Malinen (vas.) ja Riku Kuitunen ottivat halot käsittelyyn ensimmäisten joukossa. Kaarisaha laitettiin "käyntiin".

Kirveen tarkka isku halkaisi koivuhalon. Huoltohyöyrinää ja työliikkeiden seurantaa kurssin alkuvaiheessa.

Heraldiikka harrastuksena

Heraldiikka käsitteenä ei taida olla monellekaan tuttu. Heraldikalla eli vaakunaopilla tarkoitetaan vaakunoiden ja lippujen visuaalista ulkoasua ja niiden sanallisia selityksiä. Heraldisissa tunnuksissa ei saa olla kirjain- tai numeroinformaatiota.

Juuret keskiajalla

Heraldiikan juuret ovat sydänkeskiajalla. Tutkijat ovat varsin yksimielisiä siitä, että nykyiseen muotoonsa eurooppalainen heraldiikka tuli noin 1000–1100-lukujen taitteessa. Heraldikka syntyi kun ristiretkien jälkeen levisi ritarien keskuuteen tapa käyttää vaakunoita sukutunnuksina. Vaakuna kertoi kantajansa nimen aikana, jolloin kirjoitustaito oli harvinaista jopa hallitsijoiden keskuudessa. Samalla se kertoi ritariudesta ja siihen liittyvistä etuoikeuksista, vauraudesta ja mahdista sekä yhteiskunnallisesta asemasta.

Yleiskäsitteenä heraldikkaan kuuluvat kaikki tavalla tai toisella vaakunoihin ja vaakunamaisesti käytettyihin tunnuksiin ja merkkeihin liittyvät seikat olivatpa ne sitten käytäntöä, säännöstä tai tutkimusta. Tämän yleiskäsitteen sisällä on erotettavissa rajoiltaan tarkem-

pia käsitteitä, kuten vaakunatiede ja -taide. Heraldikkaan tieteenä kehittyi oma keskitetty sääntöjärjestelmä ja käsitteistö. Heraldinen taide on vaakunoiden tai muiden tunnusten kuvaamista piirtämällä, maalaamalla, muovailemalla tai muilla mahdollisilla tavoilla muotoilemalla. Se voi olla uusien tunnusten sommittelua tai jo olemassa olevien uudelleen kuvaamista eri tarkoituksiin tai materiaaleihin.

Postimerkeistä alku

Ensikosketukseni heraldikkaan sain jo pikkupoikana kun kuuden ikäisenä kiinnostuin postimerkkien keräilystä ja filateliasta yleensäkin. Postimerkkien kuva-aiheista löytyi monenlaisia heraldisia tunnuksia ja vaakunoita. Myös erilaiset kuva- ja erikoisleimat olivat kiinnostukseni kohteena. Niiden parissa vierähti tunti jos toinenkin. Ajan kuluessa filateelinen kokoelmani on kasvanut varsin mittavaksi.

Ensimmäisen yhdistyskäyttöön tulleen tunnuksen suunnittelin n. 25 vuotta sitten. Vaakunoita ja muita tunnuksia kuten lippuja, pöytästandaareja ja kunniamerkkejä olen sen jälkeen suunnitellut ja piirtänyt useita. Olin myös edesmenneen

heraldikko Harri Uimosen käsin toista kymmentä vuotta piirtäen hänen suunnittelemaansa vaakunoita kun hän itse ei siihen korkean ikänsä vuoksi enää pystynyt. Loppuajoina suunnittelimme vaakunoita yhteistyössä ja noin kuusi vuotta sitten Uimonen luopui vaakunoiden suunnittelusta kokonaan tehden minusta työnsä jatkajan.

Viimeisin suunnittelutyöni on ollut lipun ja pöytästandaarin suunnittelu Maanpuolustuskiltojen liiton Pohjois-Suomen kiltapiirille. Heidän lippunsa naulaamistilaisuus järjestettiin viime marraskuun lopulla Oulussa. Kiltapiirin vaakuna on työnalla.

Vaakuna sukutunnuksena

Sukuvaakuna, kuten sukunimi, on suvun jäsenten yhdyside ja suvun tunnusmerkki. Varsin yleinen käsitys, että sukuvaakunat ovat pelkästään aatelissukujen yksinoikeus on väärä. Jo keskiajalla alkoivat vaakunoita käyttää myös papisto, kauppiat, käsityöläismestarit ja vapaat talonpojat. Tapa sai alkunsa sineteistä, jotka myöhemmin muuttuivat vaakunoiksi. Aatelittomista vaakunoista käytetään yleisesti nimitystä porvarillinen vaakuna.

Sukuvaakunan aihe voidaan valita monin eri tavoin. Vaakunassa voidaan kuvata esimerkiksi esivanhempien aikoinaan käyttämää tunnusmerkkiä, suvun kotipaikkaa tai alkuperää. Vaakunassa voidaan osoittaa myös suvun tai vaakunan käyttöönoton ominaisuuksia ja harrastuksia.

Kuka tahansa voi siis käyttää, suunnitella tai suunnitteluttaa itselleen henkilö- tai sukuvaakunan – oman luonteenomaisen tunnusmerkkinsä. Vaakuna kuitenkin eroaa taiteellisessa mielessä tavallisesta yrityksen ja seuran merkistä tai tavaramerkistä siinä, että vaakunaa sommiteltaessa on noudatettava määrättyjä sääntöjä, jotka rajoittavat taiteilijan mielikuvituksen liikukumismahdollisuuksia. Heraldikan säännöt ovat itse asiassa niin tärkeitä, että hyväksyttävää vaakunaa ei voi sommitella niitä tunteematta.

Teksti ja kuva: Pekka Laakso

Pekka Laakso suunnittelutyönsä tulosten äärellä. Pöydällä mm. Pioneerirykmentille tuotettuja lippuja ja standaareja.

Heraldisissa asioissa Pekan tavoittaa puhelimitse arkisin klo 16 jälkeen numerosta 050 401 4337.